

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ

ΜΑΡΙΑ ΦΩΤΑΚΗ: ΠΡΟΣΤΑΜΕΝΗ Δ/ΝΣΗΣ

ΤΜΗΜΑ: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

ΝΙΚΟΣ ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: ΠΡΟΙΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΣΩΤΗΡΗΣ ΝΙΚΟΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ: Δ/ΝΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Π.Α

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΓΚΕΓΚΑΣ: Δομή υποστήριξης δράσεων κοινωνικής συνοχής και αναπτυξιακής παρέμβασης—«Social Network Αττική»

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ & ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ 2023

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 657055f1ec7923460ac984c7 στις 07/12/23 10:17

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Συγγραφική ομάδα

Φωτάκη Μαρία, Διευθύντρια Διεύθυνσης Κοινωνικής Μέριμνας Περιφέρειας Αττικής

Σιδηρόπουλος Νικόλαος, Προϊστάμενος Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης Περιφέρειας Αττικής

Νικολαρόπουλος Σωτήριος, Διευθυντής Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης Αττικής

Γκέκας Στυλιανός, Υπεύθυνος Φυσικού Αντικειμένου Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης-Social Network Αττική

Βασιλάκου Πολύμνια, Στέλεχος Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης-Social Network Αττική

Λάμπρου Μαρία, Στέλεχος Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης-Social Network Αττική

Πιπέρα Ελευθερία, Στέλεχος Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης-Social Network Αττική

Τόλη Γεωργία, Στέλεχος Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης-Social Network Αττική

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 657055f1ec7923460ac984c7 στις 07/12/23 10:17

1

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	5
1. Μεθοδολογία της Περιφερειακής Έρευνας Εισοδήματος & Συνθηκών Διαβίωσης	6
2. Συνθήκες διαβίωσης στην Περιφέρεια Αττικής	7
2.1 Δημογραφικά χαρακτηριστικά	7
2.2 Απασχόληση & Ανεργία.....	13
2.3 Εκπαίδευση και Σχολική Διαρροή	22
2.4 Κίνδυνος φτώχειας, κοινωνικός αποκλεισμός και υλική αποστέρηση	24
2.5 Ωφελούμενοι του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος	30
3. Οικονομικά μεγέθη & εισοδηματική ανισότητα.....	36
3.1 Η εξέλιξη του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) και του κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας Αττικής	36
3.2 Δαπάνες των νοικοκυριών στην Περιφέρεια Αττικής	39
3.3 Διαθέσιμο εισόδημα	40
3.4 Πληθυσμιακά Μέρη ανά Κατηγορία Φορολογούμενων και Εισοδήματα ανά Φορολογούμενο στην Περιφέρεια Αττικής	42
3.5 Δείκτες εισοδηματικής ανισότητας.....	49
Συμπεράσματα	54
Βιβλιογραφία.....	57

Εικόνες

Εικόνα 1: Ωφελούμενοι ΕΕΕ Περιφερειακών Ενοτήτων Περιφέρειας Αττικής (Δεκέμβριος 2021 – Δεκέμβριος 2022)	35
Εικόνα 2 : Μέσο Εισόδημα ανά φορολογούμενο το 2021 (2020φ) στις Περιφερειακές ενότητες της Περιφέρειας Αττικής	46
Εικόνα 3 : Ποσοστιαία μεταβολή μέσου εισοδήματος ανά φορολογούμενο 2020-2021 στις Περιφερειακές ενότητες της Περιφέρειας Αττικής	48

Πίνακες

Πίνακας 1: Πληθυσμός Αττικής 2021 vs 2011	7
---	---

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 657055f1ec7923460ac984c7 στις 07/12/23 10:17

Πίνακας 2: Πληθυσμός Περιφέρειας Αττικής ανά Περιφερειακή Ενότητα (2011, 2021)	7
Πίνακας 3: Ποσοστά Απασχόλησης στις Περιφέρειες της Ελλάδας.....	13
Πίνακας 4: Κατάσταση απασχόλησης κατά φύλο, ηλικία, Περιφέρεια, επίπεδο εκπαίδευσης και υπηκοότητα το Β' τρίμηνο 2023	15
Πίνακας 5: Αριθμός εργαζομένων ανά Περιφέρεια.....	16
Πίνακας 6: Αριθμός εργαζομένων στην Περιφέρεια Αττικής ανά Περιφερειακή Ενότητα...16	
Πίνακας 7: Κατανομή συνόλου εγγεγραμμένων ανά Περιφέρεια, Αύγουστος 2023	18
Πίνακας 8: Μεταβολές ανά Περιφέρεια, Αύγουστος 2022 – Αύγουστος 2023	18
Πίνακας 9: Πλήθος ωφελούμενων Ε.Ε.Ε στην Περιφέρεια Αττικής (2019,2020,2021,2022) ..30	
Πίνακας 10: Ποσοστά Ωφελούμενων ΕΕΕ Περιφερειακών Ενοτήτων Περιφέρειας Αττικής (Δεκέμβριος 2021 – Δεκέμβριος 2022)	31
Πίνακας 11: Ποσοστιαία μεταβολή ωφελούμενων ΕΕΕ 67+, 2020-2021.....	32
Πίνακας 12: Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας Αττικής ανά Περιφερειακή Ενότητα	37
Πίνακας 13: Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία ανά κλάδο (Α10)* και Περιφέρεια έτος 2020 (Σε τρέχουσες τιμές. Σε εκατ.€)	38
Πίνακας 14: Περιγραφή των κλάδων οικονομικής δραστηριότητας της Α10 ταξινόμησης NACE Rev.2	38
Πίνακας 15: Μέση μηνιαία δαπάνη (αγορές, τρέχουσες τιμές) κατά Περιφέρεια, ΕΟΠ 2022/2021	40
Πίνακας 16: Δηλωθέν εισόδημα ανά κατηγορία φορολογούμενων και πληθυσμιακά μερίδια ανά επιχειρηματική δραστηριότητα / κατηγορία φορολογούμενων	44
Πίνακας 17: Μέσο εισόδημα ανά φορολογούμενο	45
Πίνακας 18: Δείκτης άνισης κατανομής εισοδήματος (συντελεστής Gini) Ελλάδα	50
Πίνακας 19: Δείκτης άνισης κατανομής εισοδήματος (συντελεστής Gini) ανά Περιφέρεια ..50	
Πίνακας 20: Μερίδιο ισοδύναμου εισοδήματος σε τεταρτημόρια: έτη 2017 – 2022	52

Διαγράμματα

Διάγραμμα 1: Εξέλιξη πληθυσμού Περιφέρειας Αττικής 2011-2022.....	7
Διάγραμμα 2: Γεννήσεις στην Περιφέρεια Αττικής (2017-2021)	8
Διάγραμμα 3: Σύγκριση Γεννήσεων και θανάτων στην Περιφέρεια Αττικής για τα έτη 2017 έως 2021.....	8
Διάγραμμα 4: Δείκτης Ολικής γονιμότητας στην Περιφέρεια Αττικής (2017-2021).....	9
Διάγραμμα 5: Προσδόκιμο ζωής στην Περιφέρεια Αττικής (2017-2021)	10
Διάγραμμα 6: Μέση Ηλικία Πληθυσμού Περιφέρειας Αττικής (2017-2022).....	10
Διάγραμμα 7: Ποσοστό εξάρτησης ηλικιωμένων Περιφέρεια Αττικής.....	11
Διάγραμμα 8: Ποσοστό εξάρτησης ηλικιωμένων Περιφέρεια Αττικής/Περιφερειακές Ενώτητες	12
Διάγραμμα 9: Σύνολο Απασχολούμενων στην Περιφέρεια Αττικής (2018-2022)	14
Διάγραμμα 10: Ποσοστιαία κατανομή εργαζομένων ανά Περιφερειακή Ενότητα	17

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 657055f1ec7923460ac984c7 στις 07/12/23 10:17

3

Διάγραμμα 11: Άνεργοι ανά ηλικιακή ομάδα στην Περιφέρεια Αττικής, Δεκέμβριος 2022/2021	19
Διάγραμμα 12: Άνεργοι ανά Περιφερειακή Ενότητα Δεκέμβριος 2022/2021.....	20
Διάγραμμα 13: Εγγεγραμμένοι άνεργοι ανά φύλο, Οκτώβριος 2022.....	21
Διάγραμμα 14: Ποσοστό ατόμων εκτός εκπαίδευσης και απασχόλησης, ηλικίας 15-24 (NEET rates).....	22
Διάγραμμα 15: Ποσοστό Σχολικής Διαρροής Περιφέρεια Αττικής (2018-2022).....	23
Διάγραμμα 16: Ποσοστό πληθυσμού ηλικίας 18-64 ετών που διαβιεί σε νοικοκυριά με χαμηλή ένταση εργασίας Ελλάδα/Περιφέρεια Αττικής	25
Διάγραμμα 17: Ποσοστό πληθυσμού σε κίνδυνο φτώχειας ανά Περιφέρεια: 2022	26
Διάγραμμα 18: Ποσοστό πληθυσμού σε κίνδυνο φτώχειας Ελλάδα/Περιφέρεια Αττικής 2018-2022.....	26
Διάγραμμα 19: Ποσοστιαία κατανομή πληθυσμού με υλικές στερήσεις 2016 – 2020	28
Διάγραμμα 20: Εξέλιξη ΑΕΠ Περιφέρειας Αττικής (σε εκατ. ευρώ σε τρέχουσες τιμές)	36
Διάγραμμα 21: Μέση μηνιαία δαπάνη κατά περιφέρεια. Ποσοστιαία συμμετοχή του μέσου των Περιφερειών σε σχέση με τη μέση δαπάνη της Χώρας: ΕΟΠ 2021	39
Διάγραμμα 22: Πρωτογενές εισόδημα των νοικοκυριών/Αττική 2012-2020	40
Διάγραμμα 23: Διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών στην Περιφέρεια Αττικής 2012-2020	41
Διάγραμμα 24: Μέσο εισόδημα ανά φορολούμενο	45
Διάγραμμα 25: Ποσοστό μεταβολής ανά έτος.....	47
Διάγραμμα 26: Δείκτες Οικονομικής Ανισότητας: 2010 – 2022,, Ελλάδα.....	51

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 657055f1ec7923460ac984c7 στις 07/12/23 10:17

4

Εισαγωγή

Κατά την τελευταία τριετία (2020-2023), η παγκόσμια οικονομία αντιμετώπισε ιδιαίτερες προκλήσεις όπως η πανδημία Covid-19, η αυξητική πορεία των τιμών των βασικών ενεργειακών μεγεθών, όπως το φυσικό αέριο, ο ηλεκτρισμός και το πετρέλαιο, καθώς και οι αυξήσεις σε προϊόντα και βασικά αγαθά. Το 2023 είναι το έτος στο οποίο ενισχύθηκε ο προβληματισμός για ενδεχόμενη αναζωπύρωση της ενεργειακής κρίσης. Μια πιθανή αβεβαιότητα ως προς την προμήθεια των τιμών του ηλεκτρισμού, θα μπορούσε να αποβεί αρνητική, τη στιγμή που η Ευρώπη και ιδιαίτερα η Ελλάδα δείχνει να επανέρχεται σε ρυθμούς οικονομικής ανάπτυξης, έστω και αναμικτούς.

Η παρούσα Περιφερειακή Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης, συντάχθηκε από το **Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης Περιφέρειας Αττικής-Social Network Αττική**, στο πλαίσιο του Εθνικού Μηχανισμού Συντονισμού, Παρακολούθησης και Αξιολόγησης των Πολιτικών Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής (άρθρο 14 ν. 4387/2016 (Α' 85)).

Στόχος της έρευνας, είναι η αποτύπωση και καταγραφή των συνθηκών διαβίωσης, της κατανομής του εισοδήματος, της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού στην Περιφέρεια Αττικής.

Ειδικότερα, στο πρώτο μέρος παρουσιάζεται η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε και βασίζεται στην επεξεργασία δεδομένων από πηγές όπως η ΕΛΣΤΑΤ, η Eurostat, η Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΠΑ), το πληροφοριακό σύστημα «Εργάνη» και η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων.

Στο δεύτερο μέρος αναλύεται η υφιστάμενη κατάσταση στην Περιφέρεια Αττικής, με παρουσίαση των δημογραφικών χαρακτηριστικών των κατοίκων και των βασικών δημογραφικών δεικτών. Επιπλέον, παρατίθενται στοιχεία για την απασχόληση και την ανεργία, για τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό, για τις υλικές στερήσεις και τους ωφελούμενους του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος.

Στο τρίτο μέρος παρουσιάζονται μακροοικονομικά στοιχεία, που αφορούν την εξέλιξη του ΑΕΠ και του κατά κεφαλήν ΑΕΠ στην Περιφέρεια Αττικής, στοιχεία του διαθέσιμου εισοδήματος και στοιχεία σχετικά με τις δαπάνες των νοικοκυριών. Επιπλέον, αναλύονται οι δείκτες εισοδηματικής ανισότητας σε επίπεδο χώρας και Περιφέρειας Αττικής.

Στο τελευταίο μέρος, διατυπώνονται τα συμπεράσματα της έκθεσης, που θα συμβάλουν στη άσκηση πιο αποτελεσματικών και στοχευμένων κοινωνικών πολιτικών.

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 657055f1ec7923460ac984c7 στις 07/12/23 10:17

5

Η παρούσα μελέτη διατίθεται στη διαδικτυακή πύλη του Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης (<https://pepa.attica.gov.gr>)

1. Μεθοδολογία της Περιφερειακής Έρευνας Εισοδήματος & Συνθηκών Διαβίωσης

Η παρούσα έκθεση βασίζεται στην επεξεργασία και ανάλυση δεδομένων που παρέχονται κυρίως από την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) και τη Eurostat και πιο συγκεκριμένα από την Έρευνα για το Εισόδημα και τις Συνθήκες Διαβίωσης των Νοικοκυριών (EU-SILC), την Έρευνα Οικογενειακών Προϋπολογισμών της ΕΛΣΤΑΤ και την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού. Επιπλέον, αξιοποιήθηκαν τα στοιχεία των ερευνών πεδίου που πραγματοποίησε το «Περιφερειακό Παρατηρητήριο για την Κοινωνική Ένταξη–Social Network Αττική» του ΕΠ Αττική 2021-2027.

Για την ανάλυση των δεδομένων φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία από την Αναφορά Συγκέντρωσης Ανέργων και Ωφελούμενων Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος (ΕΕΕ), ανά Περιφερειακή Ενότητα & Δήμο, της Περιφέρειας Αττικής, που εκπόνησε το Περιφερειακό Παρατηρητήριο για την Κοινωνική Ένταξη της Περιφέρειας Αττικής- Social Network Αττική.

Η πηγή προέλευσης των δευτερογενών δεδομένων που σχετίζονται με την ανεργία είναι η Στατιστική Υπηρεσία της ΔΥΠΑ, ενώ τα στοιχεία σχετικά με το πλήθος ωφελούμενων που λαμβάνουν το ΕΕΕ χορηγήθηκαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Γενική Γραμματεία Πρόνοιας, Διεύθυνση Καταπολέμησης Φτώχειας, Τμήμα Παρακολούθησης).

Επιπλέον, αξιοποιήθηκαν στοιχεία για την απασχόληση στην Περιφέρεια Αττικής από την Ετήσια Έκθεση - Αποτελέσματα της ηλεκτρονικής καταγραφής του συνόλου των επιχειρήσεων και των εργαζομένων – μισθωτών με σχέση εργασίας ιδιωτικού δίκαιου που αντλήθηκαν από το πληροφοριακό σύστημα «Εργάνη».

Τέλος, για τον υπολογισμό του δείκτη ανισότητας εισοδήματος έγινε επεξεργασία των στοιχείων σχετικά με τα εισοδήματα από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων.

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 657055f1ec7923460ac984c7 στις 07/12/23 10:17

6

2. Συνθήκες διαβίωσης στην Περιφέρεια Αττικής

2.1 Δημογραφικά χαρακτηριστικά

Στην Περιφέρεια Αττικής, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, από την απογραφή του 2021 ο πληθυσμός είναι 3.814.064 άτομα, (1.837.343 άνδρες και 1.976.721 γυναίκες), μειωμένος κατά 14.370 άτομα σε σχέση με την απογραφή του 2011¹.

Πίνακας 1: Πληθυσμός Αττικής 2021 vs 2011

Έτος	Πληθυσμός Αττικής	Μεταβολή	Άνδρες	Γυναίκες
2011	3.828.434	-0,38%	1.845.663 (48,2%)	1.982.771 (51,8%)
2021	3.814.064		1.837.343 (48,2%)	1.976.721 (51,8%)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Ιδία Επεξεργασία

Μειωμένος σε σχέση με την απογραφή του 2011 είναι ο πληθυσμός του Κεντρικού Τομέα Αθηνών (-2,7%), ενώ αντίστοιχη μείωση ύψους -2,2% κατέγραψε ο Δυτικός Τομέας. Αντιθέτως, αύξηση πληθυσμού καταγράφεται στις Περιφερειακές Ενότητες Βορείου Τομέα Αθηνών, Ανατολικής και Δυτικής Αττικής. Ιδιαίτερη αίσθηση προκαλεί η μείωση του πληθυσμού στην Περιφερειακή Ενότητα Νήσων -6,2%. Αναλυτικότερα, ο πληθυσμός της Αττικής ανά Περιφερειακή Ενότητα παρουσιάζεται στον ακόλουθο Πίνακα.

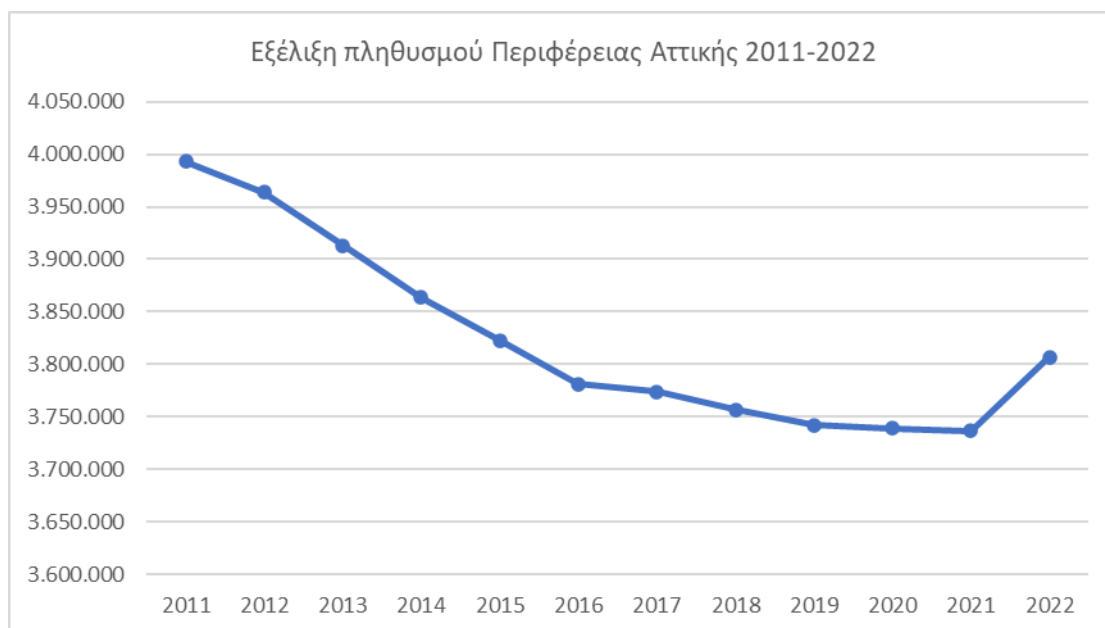
Πίνακας 2: Πληθυσμός Περιφέρειας Αττικής ανά Περιφερειακή Ενότητα (2011, 2021)

Περιφερειακές Ενότητες	2011	Άνδρες 2021	Γυναίκες 2021	Σύνολο 2021	Μεταβολή 2021/2011
Κεντρικού Τομέα Αθηνών	1.029.520	480.844	521.368	1.002.212	-2,7%
Βόρειου Τομέα Αθηνών	592.490	283.332	317.831	601.163	+1,5%
Δυτικού Τομέα Αθηνών	489.675	232.872	246.011	478.883	-2,2%
Νότιου Τομέα Αθηνών	529.826	249.415	280.040	529.455	-0,1%
Ανατολικής Αττικής	502.348	256.005	262.750	518.755	+3,3%
Δυτικής Αττικής	160.927	83.491	82.049	165.540	+2,9%
Πειραιώς	448.997	216.823	231.228	448.051	-0,2%
Νήσων	74.651	34.561	35.444	70.005	-6,2%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Ιδία Επεξεργασία

¹ Αποτελέσματα απογραφής πληθυσμού κατοικιών ΕΛΣΤΑΤ 2021, 17.03.2023* Μόνιμος Πληθυσμός

Διάγραμμα 1 : Εξέλιξη πληθυσμού Περιφέρειας Αττικής 2011-2022

Πηγή : Eurostat

Στο διάγραμμα 2 εμφανίζονται τα ακαθάριστα ποσοστά γεννητικότητας για την Περιφέρεια Αττικής για τα έτη 2017 έως 2022. Από το 2019 και μετά διαφαίνεται μια μικρή αύξηση στις γεννήσεις ωστόσο ο δείκτης θνησιμότητας (διάγραμμα 3) στην Περιφέρεια Αττικής είναι αρκετά υψηλότερος.

Διάγραμμα 2: Γεννήσεις στην Περιφέρεια Αττικής (2017-2021)

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 657055f1ec7923460ac984c7 στις 07/12/23 10:17

8

Eurostat, Ιδία Επεξεργασία

Διάγραμμα 3: Σύγκριση Γεννήσεων και θανάτων στην Περιφέρεια Αττικής για τα έτη 2017 έως 2021

Αντίστοιχα, στο διάγραμμα 4 εμφανίζεται το ποσοστό γονιμότητας για την Περιφέρεια Αττικής, όπου υπάρχει μια μικρή αύξηση από το 2020 έως το 2021, ωστόσο ο δείκτης είναι ιδιαίτερα χαμηλός.

Διάγραμμα 4: Δείκτης Ολικής γονιμότητας στην Περιφέρεια Αττικής (2017-2021)

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 657055f1ec7923460ac984c7 στις 07/12/23 10:17

9

Πηγή : Eurostat, Ιδία Επεξεργασία

Στο διάγραμμα 5 παρουσιάζεται το προσδόκιο ζωής κατά τη γέννηση για την Περιφέρεια Αττικής από το 2017 έως 2021. Το 2021 το προσδόκιο ζωής ήταν τα 79,8 έτη μειωμένο σε σχέση με το 2017 κατά 1,1 έτη.

Διάγραμμα 5: Προσδόκιο ζωής στην Περιφέρεια Αττικής (2017-2021)

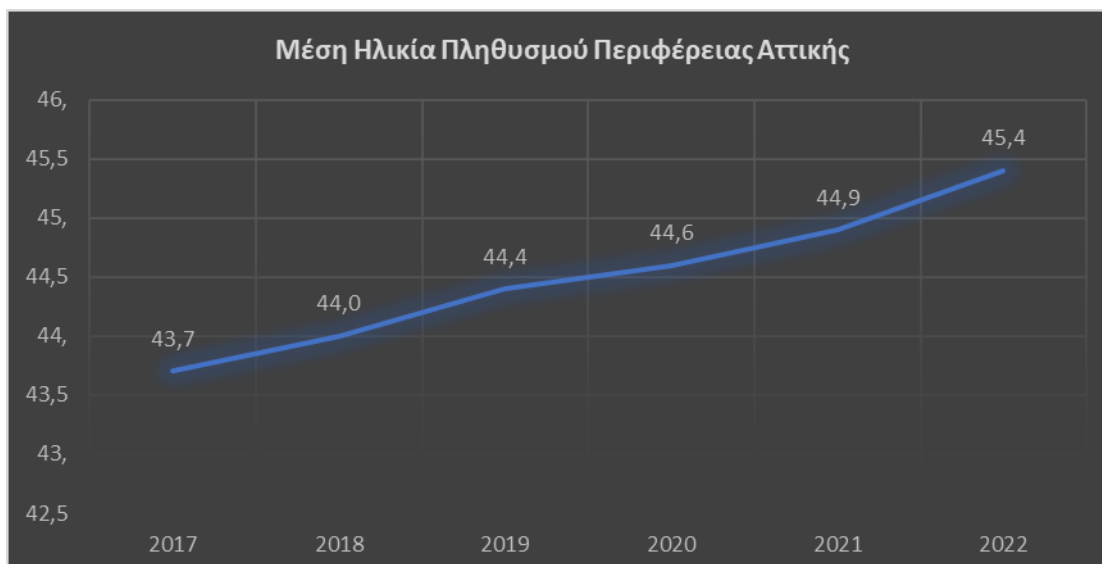
Πηγή : Eurostat, Ιδία Επεξεργασία

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 657055f1ec7923460ac984c7 στις 07/12/23 10:17

10

Η μέση ηλικία του πληθυσμού της Περιφέρειας Αττικής είναι τα 45,4 έτη το 2022 όπου σε σχέση με το 2017 παρουσιάζει μια αυξητική τάση.

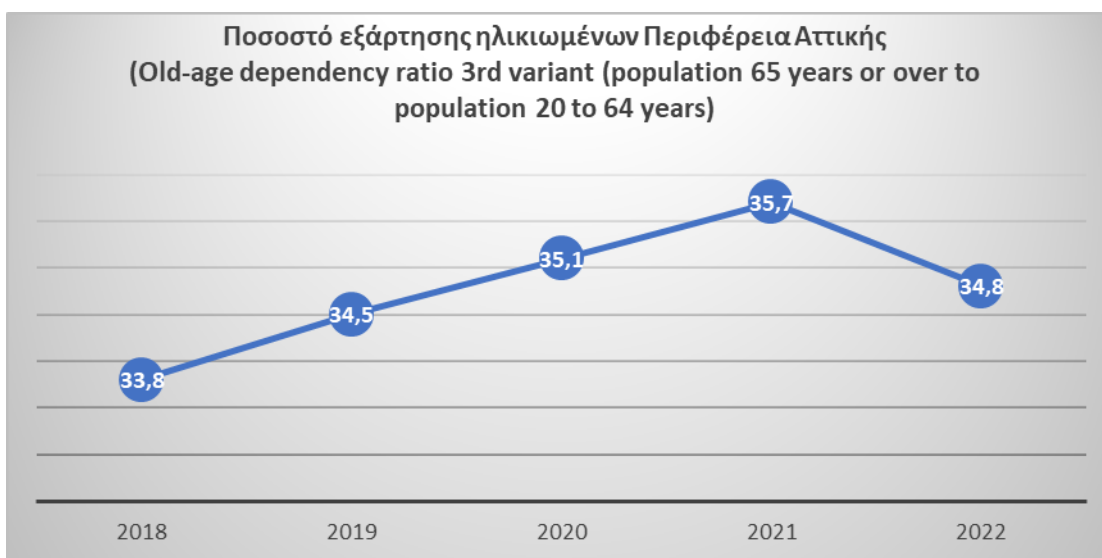
Διάγραμμα 6: Μέση Ηλικία Πληθυσμού Περιφέρειας Αττικής (2017-2022)

Πηγή : Eurostat, Ιδία Επεξεργασία

Το ποσοστό εξάρτησης των ηλικιωμένων για το 2022 στην Περιφέρεια Αττικής ήταν 34,8%, που σημαίνει ότι υπήρχαν ελαφρώς λιγότεροι από τρεις ενήλικες σε ηλικία εργασίας για κάθε άτομο ηλικίας 65 ετών και άνω.

Διάγραμμα 7: Ποσοστό εξάρτησης ηλικιωμένων Περιφέρεια Αττικής

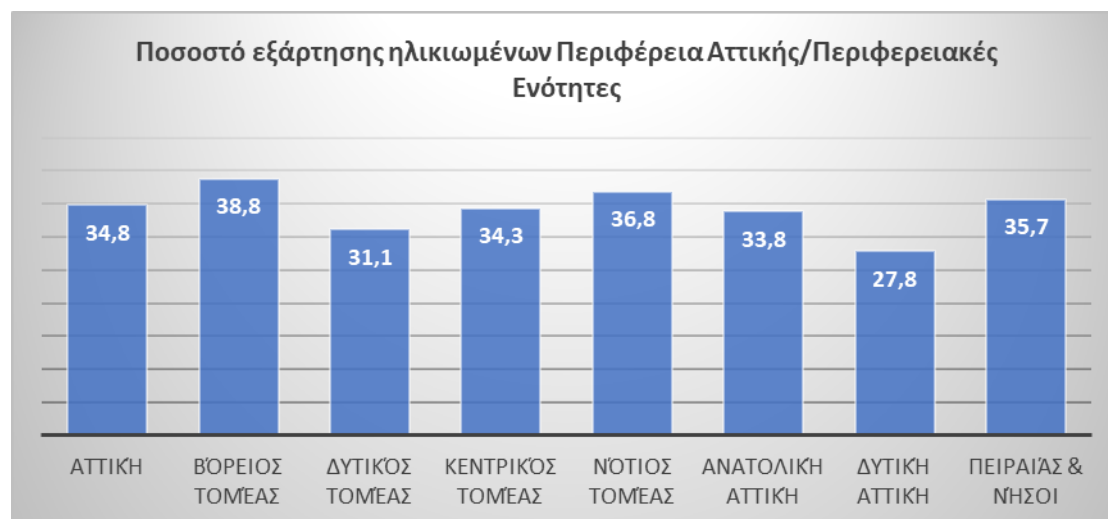
Πηγή : Eurostat, Ιδία Επεξεργασία

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 657055f1ec7923460ac984c7 στις 07/12/23 10:17

11

Σε επίπεδο Περιφερειακών Ενοτήτων το υψηλότερο ποσοστό του δείκτη εξάρτησης ηλικιωμένων (old-age dependency ratio) είναι 38,8% στο Βόρειο Τομέα Αθηνών και ακολουθούν ο Νότιος Τομέας Αθηνών με 36,8%, η περιφερειακή ενότητα Πειραιώς και Νήσων με 35,7%, ο Κεντρικός Τομέας Αθηνών με 34,3%, η Ανατολική Αττική με 33,8 %, ο Δυτικός Τομέας με 31,1 % και η Δυτική Αττική με 27,8 %.

Διάγραμμα 8 : Ποσοστό εξάρτησης ηλικιωμένων Περιφέρεια Αττικής/Περιφερειακές Ενοότητες

Πηγή : Eurostat, Ιδία Επεξεργασία

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 657055f1ec7923460ac984c7 στις 07/12/23 10:17

12

2.2 Απασχόληση & Ανεργία

Απασχόληση

Στον ακόλουθο πίνακα αποτυπώνεται η απασχόληση ανά Περιφέρεια στην Ελλάδα κατά τα έτη 2017, 2018, 2019, 2020, 2021 και 2022. Από τα δεδομένα του πίνακα προκύπτει ότι το 2022 το μεγαλύτερο ποσοστό απασχόλησης συσσωρεύεται στην **Περιφέρεια Αττικής (64%)** και ακολουθεί η Πελοπόννησος με ποσοστό 63,8%.

Πίνακας 3: Ποσοστά Απασχόλησης στις Περιφέρειες της Ελλάδας

TIME	2018	2019	2020	2021	2022
GEO (Labels)					
Greece	54,9	56,5	56,3	57,2	60,7
Attiki	54,7	57,6	59,0	60,8	64,0
Nisia Aigaiou, Kriti	59,3	61,2	56,1	56,2	61,0
Voreio Aigaio	56,6	60,4	59,7	58,9	60,7
Notio Aigaio	59,3	60,5	53,6	53,6	59,2
Kriti	60,1	61,8	56,4	56,8	62,1
Voreia Ellada	53,4	54,1	53,4	53,4	57,2
Anatoliki Makedonia, Thraki	55,8	56,6	54,2	54,0	57,1
Kentriki Makedonia	53,3	53,7	53,7	53,9	57,8
Dytiki Makedonia	49,6	50,6	50,7	52,1	52,3
Ipeiros	52,8	55,1	52,8	50,7	58,2
Kentriki Ellada	55,0	55,5	55,5	56,9	59,7
Thessalia	54,4	54,8	55,3	56,2	59,2
Ionia Nisia	59,9	59,8	55,6	56,8	58,7
Dytiki Ellada	50,1	49,7	50,6	54,0	56,3
Stereia Ellada	54,7	55,7	54,5	55,8	60,8
Peloponnisos	60,5	61,9	62,9	62,4	63,8

Πηγή: Eurostat, Employment rates by sex, age and NUTS 2 regions

Από τα στοιχεία της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού για το Β τρίμηνο του 2023 (ΕΕΔ)², προκύπτει ότι το σύνολο απασχολούμενων στην Περιφέρεια Αττικής, για το 2022 ανέρχεται σε 1.575,4 εκ και από το 2018 εμφανίζει μια ανοδική τάση.

² Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, ΕΛΣΤΑΤ

Διάγραμμα 9: Σύνολο Απασχολούμενων στην Περιφέρεια Αττικής (2018-2022)

πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Ιδία Επεξεργασία

Σε επίπεδο χώρας και συγκεκριμένα στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων τα υψηλότερα ποσοστά ανεργίας παρατηρούνται:

- ✓ στις γυναίκες
- ✓ στα άτομα ηλικίας 15-19 ετών
- ✓ και στα άτομα που έχουν ολοκληρώσει έως λίγες τάξεις Δημοτικού.

Στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου το μεγαλύτερο ποσοστό εργατικού δυναμικού είναι:

- ✓ άνδρες
- ✓ ηλικίας 30 - 44 ετών
- ✓ είναι άτομα που έχουν ολοκληρώσει μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση και έχουν ξένη υπηκοότητα³.

Στην **Περιφέρεια Αττικής** το ποσοστό εργατικού δυναμικού ανέρχεται στο 54,9% και το ποσοστό ανεργίας σε ποσοστό 10,4%.

³ Έρευνα Εργατικού Δυναμικού για το Β' τρίμηνο του 2023, ΕΛΣΤΑΤ

Πίνακας 4: Κατάσταση απασχόλησης κατά φύλο, ηλικία, Περιφέρεια, επίπεδο εκπαίδευσης και υπηκοότητα το Β' τρίμηνο 2023

(Σε χιλιάδες)

		Απασχολούμενοι	Άνεργοι	Άτομα εκτός του εργατικού δυναμικού	Ποσοστό ανεργίας (%)	Ποσοστό εργατικού δυναμικού (%)
	Σύνολο⁽²⁾	4.236,5	533,3	4.268,5	11,2	52,8
ΦΥΛΟ	Άνδρες	2.416,6	222,6	1.726,5	8,4	60,5
	Γυναίκες	1.820,0	310,7	2.542,0	14,6	45,6
ΗΛΙΚΙΑ	15 - 19	22,6	9,9	561,0	30,5	5,5
	20 - 24	172,1	61,2	225,9	26,2	50,8
	25 - 29	383,4	89,4	98,4	18,9	82,8
	30 - 44	1517,0	197,3	241,3	11,5	87,7
	45 - 64	2.025,7	167,1	833,7	7,6	72,5
	65+	115,7	8,5	2.308,2	6,8	5,1
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	220,6	33,6	250,5	13,2	50,4
	Κεντρική Μακεδονία	698,9	105,8	777,3	13,1	50,9
	Δυτική Μακεδονία	94,6	16,1	120,9	14,5	47,8
	Ήπειρος	122,6	19,0	147,2	13,4	49,0
	Θεσσαλία	269,7	34,8	309,5	11,4	49,6
	Ιόνιοι Νήσοι	79,4	16,3	74,0	17,0	56,4
	Δυτική Ελλάδα	247,1	29,5	287,9	10,7	49,0
	Στερεά Ελλάδα	216,7	24,2	227,4	10,1	51,4
	Αττική	1.573,2	182,1	1.444,3	10,4	54,9
	Πελοπόννησος	219,0	28,0	216,2	11,3	53,3
	Βόρειο Αιγαίο	77,0	8,3	80,0	9,8	51,6
	Νότιο Αιγαίο	153,1	6,7	111,2	4,2	59,0
Κρήτη	264,5	28,8	222,2	9,8	56,9	
ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ⁽³⁾	Έως λίγες τάξεις Δημοτικού	9,2	4,3	185,2	31,9	6,8
	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	321,3	55,4	1.265,9	14,7	22,9
	Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	1.870,8	263,5	1.982,5	12,3	51,8
	Μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση	425,4	66,3	127,8	13,5	79,4
	Τριτοβάθμια εκπαίδευση	1.609,7	143,8	586,0	8,2	75,0
ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ	Ελληνική	4.066,8	498,9	4.174,4	10,9	52,2
	Ξένη	169,7	34,4	94,1	16,9	68,5

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού Β τρίμηνο 2023

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 657055f1ec7923460ac984c7 στις 07/12/23 10:17

15

Σύμφωνα με στοιχεία που αντλήθηκαν από το πληροφοριακό σύστημα «Εργάνη»⁴, στο πλαίσιο της ετήσιας κατάθεσης των καταστάσεων προσωπικού του συνόλου των επιχειρήσεων που απασχολούν εργαζόμενους με σχέση εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου, κατά το έτος 2022 στην Περιφέρεια Αττικής απασχολείται η πλειοψηφία του εργατικού δυναμικού της χώρας ήτοι 1.112.024 εργαζόμενοι (το 49,17% του εργατικού δυναμικού της χώρας).

Πίνακας 5: Αριθμός εργαζομένων ανά Περιφέρεια

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ % (ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ)
ΑΝ.ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	79.600	3,52
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	361.721	15,99
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	33.744	1,49
ΗΠΕΙΡΟΥ	46.677	2,06
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	99.144	4,38
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	37.631	1,66
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	82.771	3,66
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	87.775	3,88
ΑΤΤΙΚΗΣ	1.112.024	49,17
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	79.751	3,53
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	21.897	0,97
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	84.660	3,74
ΚΡΗΤΗΣ	134.076	5,93
ΣΥΝΟΛΟ	2.261.471	100

Πηγή: Εργάνη, ειδικό ετήσιο τεύχος, αποτελέσματα της ηλεκτρονικής καταγραφής του συνόλου των επιχειρήσεων και των εργαζομένων – μισθωτών με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου (στοιχεία έως 30 Νοεμβρίου 2022).

Πίνακας 6 : Αριθμός εργαζομένων στην Περιφέρεια Αττικής ανά Περιφερειακή Ενότητα

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ % (ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ)
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	155.781	6,78
ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ	242.736	10,56
ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	60.106	2,61

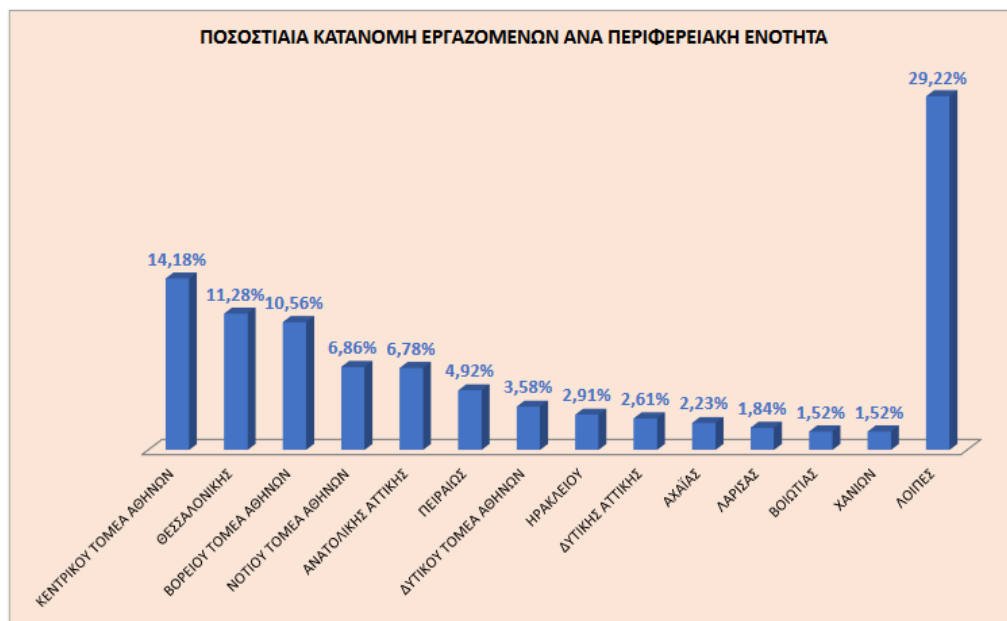
⁴ Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Ειδικό ετήσιο τεύχος αποτελέσματα της ηλεκτρονικής καταγραφής του συνόλου των επιχειρήσεων και των εργαζομένων – μισθωτών με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου

ΔΥΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ	82.201	3,58
ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ	326.024	14,18
ΝΗΣΩΝ	7.588	0,33
ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ	157.611	6,86
ΠΕΙΡΑΙΩΣ	113.163	4,92

Πηγή: Εργάνη, ειδικό ετήσιο τεύχος, αποτελέσματα της ηλεκτρονικής καταγραφής του συνόλου των επιχειρήσεων και των εργαζομένων – μισθωτών με σχέση εργασίας ιδιωτικού δίκαιου (στοιχεία έως 30 Νοεμβρίου 2022).

Σχετικά με τον αριθμό εργαζομένων ανά Περιφερειακή Ενότητα στο σύνολο της χώρας, οι περισσότεροι εργαζόμενοι απασχολούνται στην Περιφερειακή Ενότητα του Κεντρικού Τομέα Αθηνών, καταλαμβάνοντας ποσοστό 14,18%.

Διάγραμμα 10: Ποσοστιαία κατανομή εργαζομένων ανά Περιφερειακή Ενότητα

Πηγή: Εργάνη, ειδικό ετήσιο τεύχος, αποτελέσματα της ηλεκτρονικής καταγραφής του συνόλου των επιχειρήσεων και των εργαζομένων – μισθωτών με σχέση εργασίας ιδιωτικού δίκαιου (στοιχεία έως 30 Νοεμβρίου 2022).

Ανεργία

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 657055f1ec7923460ac984c7 στις 07/12/23 10:17

17

Από τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της ΔΥΠΑ για το μήνα Αύγουστο 2023, ο αριθμός του συνόλου των εγγεγραμμένων (άνεργοι αναζητούντες εργασία και λοιποί μη αναζητούντες εργασία) στην Περιφέρεια Αττικής είναι 323.925 άτομα. Στην Περιφέρεια Αττικής αναλογεί το 36,2% από το σύνολο των ανέργων της χώρας⁵.

Πίνακας 7: Κατανομή συνόλου εγγεγραμμένων ανά Περιφέρεια, Αύγουστος 2023

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΕΡΓΩΝ ΑΝΑΖΗΤΟΥΝΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗ	
	ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2023	
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗ	53.108	5,9%
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	178.662	20,0%
ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	25.942	2,9%
ΗΠΕΙΡΟΣ	26.322	2,9%
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	62.317	7,0%
ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	8.484	0,9%
ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	71.207	8,0%
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	39.086	4,4%
ΑΤΤΙΚΗ	323.925	36,2%
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	38.781	4,3%
ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	13.061	1,5%
ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	14.460	1,6%
ΚΡΗΤΗ	38.376	4,3%
ΣΥΝΟΛΟ	893.731	100,0%

Πηγή : Συνοπτική έκθεση εγγεγραμμένοι στο μητρώο της Δ.ΥΠ.Α. Αύγουστος 2023

Μεταβολές στο σύνολο των εγγεγραμμένων ανέργων

Όπως προκύπτει από τον ακόλουθο πίνακα, στην Περιφέρεια Αττικής καταγράφεται μείωση των εγγεγραμμένων ανέργων από τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους κατά -5,9%, ήτοι 18.614 άτομα. Η μεγαλύτερη ποσοστιαία μείωση μεταξύ των Περιφερειών από τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους εμφανίζεται στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου (-10,3%).

⁵ Συνοπτική Έκθεση, Εγγεγραμμένοι στο Μητρώο της ΔΥΠΑ, Αύγουστος 2023

Πίνακας 8: Μεταβολές ανά Περιφέρεια, Αύγουστος 2022 – Αύγουστος 2023

	ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ			
	ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2022	ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2023	ΑΠΟΛΥΤΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗ	55.274	53.289	-1.985	-3,6%
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	187.684	179.234	-8.450	-4,5%
ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	27.036	25.957	-1.079	-4,0%
ΗΠΕΙΡΟΣ	27.119	26.410	-709	-2,6%
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	65.087	62.434	-2.653	-4,1%
ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	9.955	8.515	-1.440	-14,5%
ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	74.538	71.312	-3.226	-4,3%
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	41.621	39.181	-2.440	-5,9%
ΑΤΤΙΚΗ	344.702	326.088	-18.614	-5,4%
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	40.599	38.956	-1.643	-4,0%
ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	14.080	13.090	-990	-7,0%
ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	16.277	14.594	-1.683	-10,3%
ΚΡΗΤΗ	40.616	38.483	-2.133	-5,3%
ΣΥΝΟΛΟ	944.588	897.543	-47.045	-5,0%

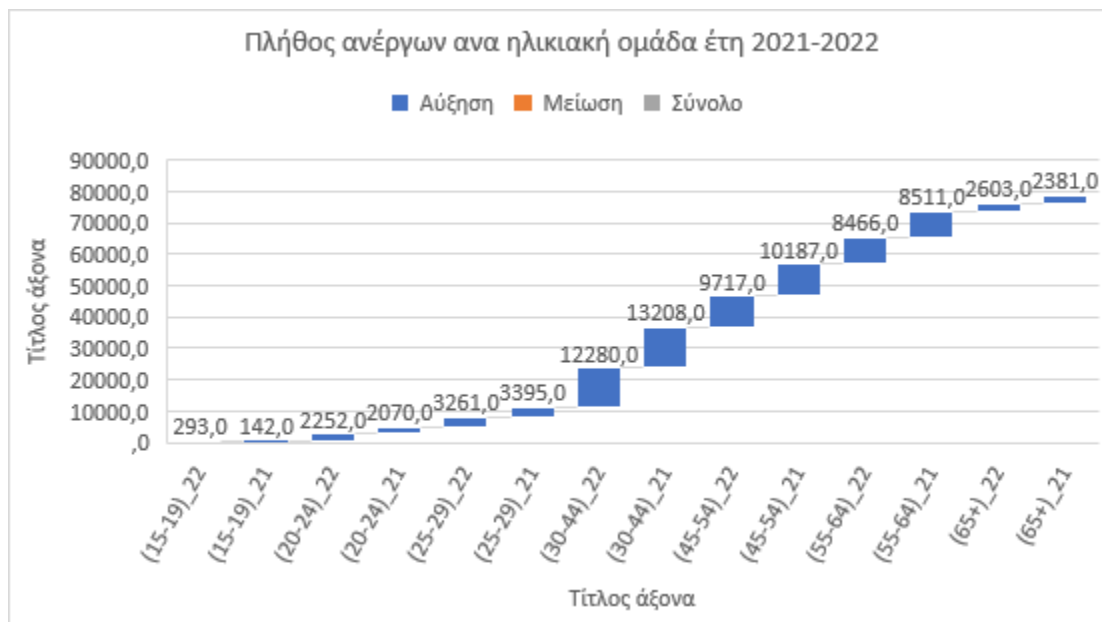
Πηγή : Συνοπτική έκθεση εγγεγραμμένοι στο μητρώο της Δ.ΥΠ.Α. Αύγουστος 2023

Στο Διάγραμμα 11 απεικονίζεται το σύνολο των εγγεγραμμένων ανέργων ανά ηλικιακή ομάδα για τον Δεκέμβριο του 2022 και 2021 στην Περιφέρεια Αττικής. Το μεγαλύτερο ποσοστό των εγγεγραμμένων ανέργων ανήκει στην ηλικιακή ομάδα 30-44 ετών (30,879 άνεργοι) και ανήκουν στην Περιφερειακή Ενότητα Κεντρικού Τομέα και ακολουθεί η ηλικιακή ομάδα 45-54 ετών (23,693 άτομα). Μικρότερα ποσοστά συγκεντρώνουν οι ηλικιακές ομάδες 20-24 και 15-19 ετών.

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 657055f1ec7923460ac984c7 στις 07/12/23 10:17

19

Διάγραμμα 11: Άνεργοι ανά ηλικιακή ομάδα στην Περιφέρεια Αττικής, Δεκέμβριος 2022/2021

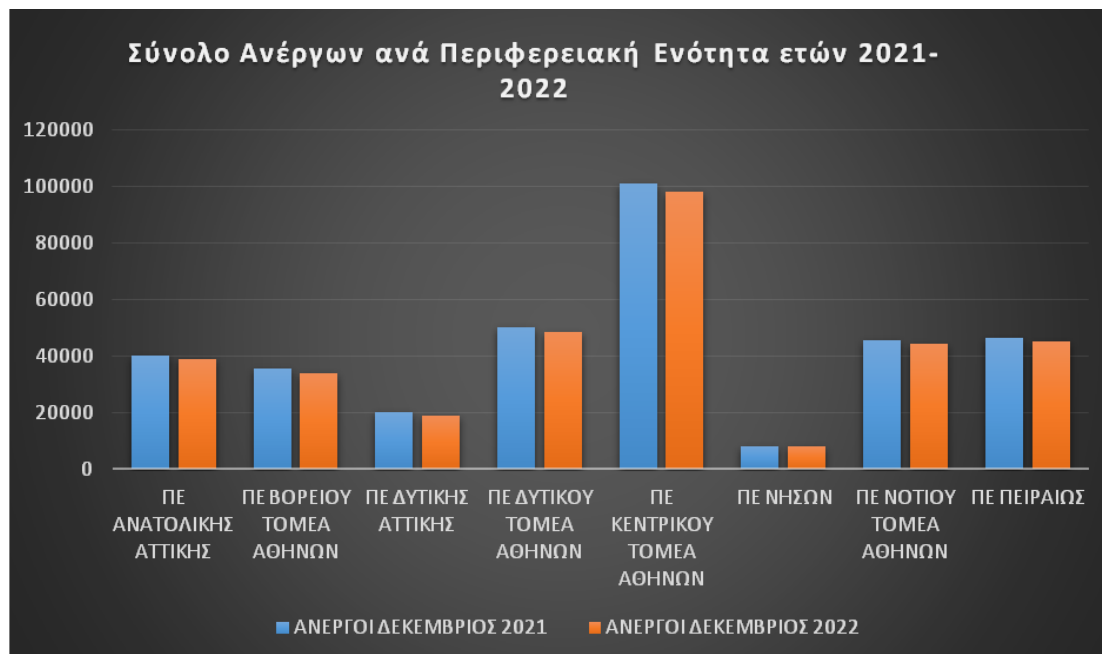
Πηγή: ΔΥΠΑ, Δεκέμβριος 2022, ίδια επεξεργασία

Από τα δευτερογενή δεδομένα για τα έτη 2021-2022 διαπιστώνεται μικρή μείωση του πλήθους των εγγεγραμμένων ανέργων της τάξεως του 3,27%(-)⁶. Ωστόσο, το πλήθος των εγγεγραμμένων ανέργων της Περιφέρειας Αττικής για το έτος 2021 ήταν αρκετά υψηλό (#336.050). Όπως παρατηρούμε, οι περισσότεροι άνεργοι για το 2022 καταγράφονται στην ΠΕ Κεντρικού Τομέα Αθηνών, ήτοι 98.071 άνεργοι και ακολουθεί η ΠΕ Δυτικού Τομέα Αθηνών (48.597 άνεργοι). Η μεγαλύτερη ποσοστιαία μεταβολή του αριθμού των ανέργων (μείωση) από το 2021 έως το 2022 παρατηρείται στην ΠΕ Δυτικού Τομέα (-4,86%).

Στο ακόλουθο διάγραμμα παρατηρούμε ότι σε όλες τις Περιφερειακές ενότητες ο αριθμός των ανέργων το 2022 είναι μειωμένος σε σχέση με το 2021.

⁶ Στατιστική Υπηρεσία ΔΥΠΑ, 2021-2022

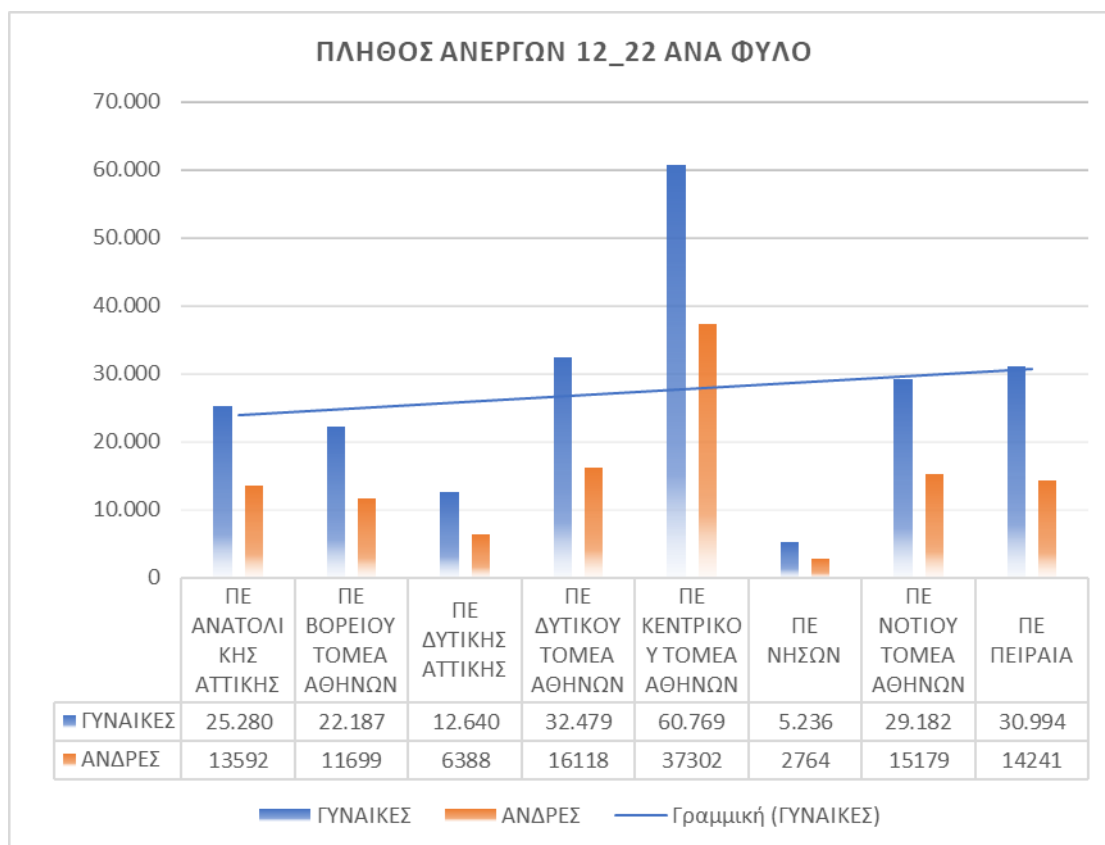
Διάγραμμα 12: Άνεργοι ανά Περιφερειακή Ενότητα Δεκέμβριος 2022/2021

Πηγή: ΔΥΠΑ, Δεκέμβριος 2022, ίδια επεξεργασία

Ως προς το φύλο, το 65,10% των εγγεγραμμένων ανέργων της Περιφέρειας Αττικής για το μήνα Δεκέμβριο του 2022 είναι γυναίκες και το 34,90% άνδρες.

Διάγραμμα 13: Εγγεγραμμένοι άνεργοι ανά φύλο, Οκτώβριος 2022

Πηγή: ΔΥΠΑ, Δεκέμβριος 2022, Ιδία επεξεργασία

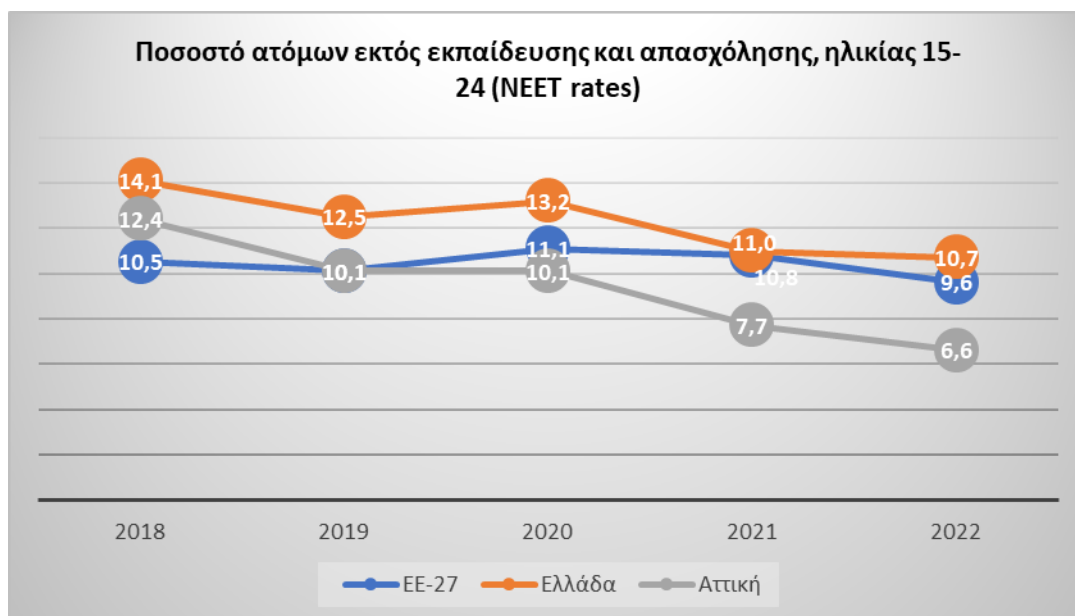
2.3 Εκπαίδευση και Σχολική Διαρροή

Στο πεδίο της εκπαίδευσης, σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat (2022), το ποσοστό των ατόμων εκτός εκπαίδευσης και απασχόλησης, ηλικίας 15-24, για την Περιφέρεια Αττικής ανέρχεται στο 6,6%, χαμηλότερο του μέσου όρου της χώρας (10,7%) και χαμηλότερο του μέσου όρου της ΕΕ (9,6%). Στο παρακάτω διάγραμμα παρατηρείται μια διαχρονική μείωση του ποσοστού στην Περιφέρειας Αττικής.

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 657055f1ec7923460ac984c7 στις 07/12/23 10:17

22

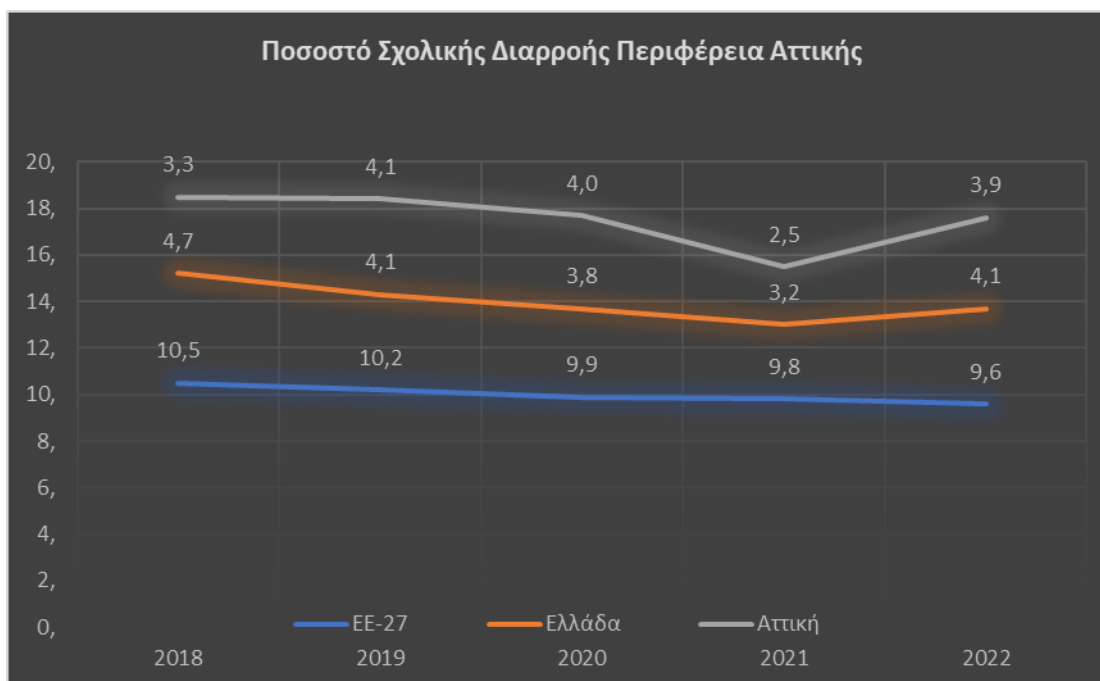
Διάγραμμα 14: Ποσοστό ατόμων εκτός εκπαίδευσης και απασχόλησης, ηλικίας 15-24 (NEET rates)

Πηγή: Eurostat, Ιδία Επεξεργασία

Στο ακόλουθο διάγραμμα αποτυπώνεται το ποσοστό σχολικής διαρροής στην Περιφέρεια Αττικής συγκριτικά με το αντίστοιχο ποσοστό σε επίπεδο χώρας αλλά και ΕΕ-27. Παρατηρούμε ότι στην Περιφέρεια Αττικής το ποσοστό σχολικής διαρροής έχει αυξηθεί κατά 1,4% το 2022 σε σχέση με το 2021 αλλά παραμένει χαμηλότερο από το αντίστοιχο ποσοστό σε επίπεδο χώρας.

Διάγραμμα 15: Ποσοστό Σχολικής Διαρροής Περιφέρεια Αττικής (2018-2022)

Πηγή: Eurostat, Ιδία Επεξεργασία

2.4 Κίνδυνος φτώχειας, κοινωνικός αποκλεισμός και υλική αποστέρηση

Με βάση τα στοιχεία της Έρευνας Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (SILC) του έτους 2022⁷ (Περίοδος αναφοράς εισοδήματος: Έτος 2021) της ΕΛΣΤΑΤ, ο πληθυσμός που βρίσκεται σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικό αποκλεισμό, σύμφωνα με τον αναθεωρημένο ορισμό⁸, ανέρχεται στο 26,3% του πληθυσμού της Χώρας (2.722.000

⁷ Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών 2022: Περίοδος Αναφοράς Έτος 2021

⁸ Αναθεωρημένος ορισμός - Πληθυσμός σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικό αποκλεισμό: πληθυσμός σε κίνδυνο φτώχειας ή με υλικές και κοινωνικές στερήσεις (δηλαδή πληθυσμός που στερείται τουλάχιστον 7 από έναν Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 657055f1ec7923460ac984c7 στις 07/12/23 10:17

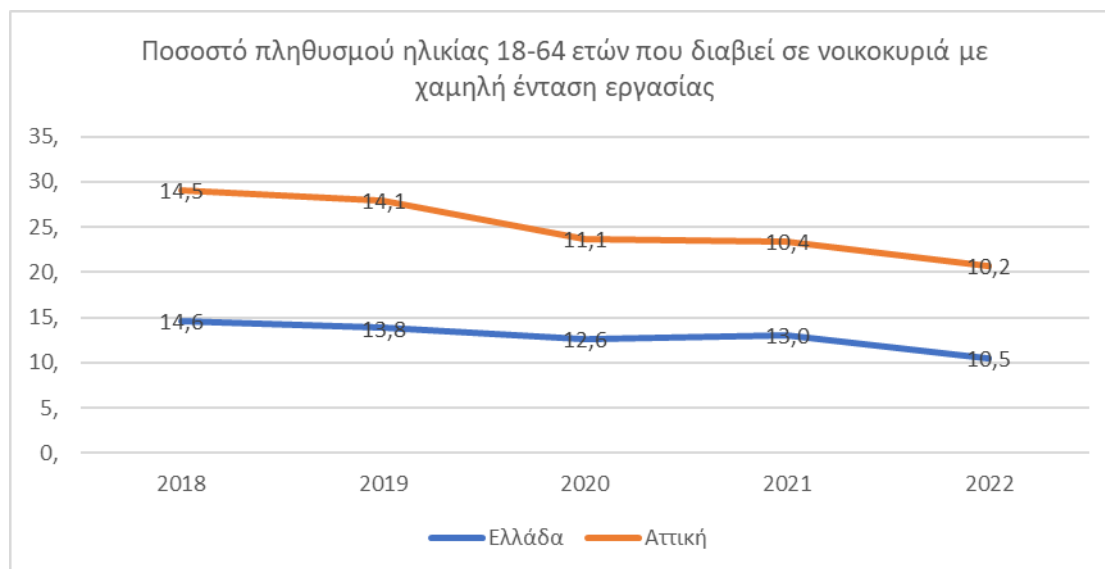
άτομα), παρουσιάζοντας μείωση κατά 2,0 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με το 2021 (28,3%).

Ο κίνδυνος φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού είναι υψηλότερος στην περίπτωση των παιδιών ηλικίας 17 ετών και κάτω (28,1%), μειωμένος κατά 3,9 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με το 2021 (32,0%).

Το ποσοστό πληθυσμού ηλικίας 18-64 ετών που διαβιεί σε νοικοκυριά με χαμηλή ένταση εργασίας υπολογίζεται σε 10,9% επί του συνόλου του πληθυσμού αυτής της ομάδας ηλικιών, εμφανίζοντας μείωση κατά 2,7 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με το έτος 2021. Το ποσοστό για τους άνδρες ανέρχεται σε 9,9% και για τις γυναίκες σε 12,0%.

Στην Περιφέρεια Αττικής το αντίστοιχο ποσοστό πληθυσμού ηλικίας 18-64 ετών που διαβιεί σε νοικοκυριά με χαμηλή ένταση εργασίας ανέρχεται σε 10,2%.

Διάγραμμα 16: Ποσοστό πληθυσμού ηλικίας 18-64 ετών που διαβιεί σε νοικοκυριά με χαμηλή ένταση εργασίας Ελλάδα/Περιφέρεια Αττικής

Πηγή: Eurostat, Ιδία Επεξεργασία

Η Αττική μαζί με την Κρήτη, το Νότιο Αιγαίο, την Ήπειρο και τη Θεσσαλία κατατάσσονται στις Περιφέρειες στις οποίες καταγράφονται ποσοστά κινδύνου φτώχειας χαμηλότερα από αυτό του συνόλου της Χώρας. Στις υπόλοιπες οκτώ (8) Περιφέρειες (Ιόνια Νησιά, Βόρειο

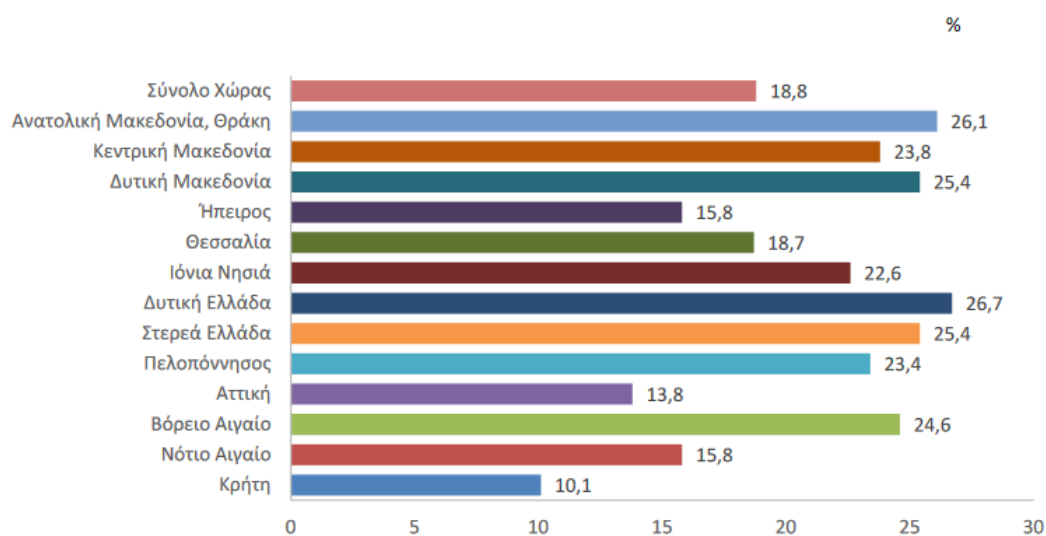
κατάλογο 13 αγαθών και υπηρεσιών) ή που διαβιεί σε νοικοκυριά με χαμηλή ένταση εργασίας (περισσότερες πληροφορίες στις επεξηγηματικές σημειώσεις).

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 657055f1ec7923460ac984c7 στις 07/12/23 10:17

25

Αιγαίο, Δυτική Ελλάδα, Πελοπόννησος, Δυτική Μακεδονία, Στερεά Ελλάδα, Κεντρική Μακεδονία και Ανατολική Μακεδονία και Θράκη) τα αντίστοιχα ποσοστά είναι υψηλότερα.

Διάγραμμα 17: Ποσοστό πληθυσμού σε κίνδυνο φτώχειας ανά Περιφέρεια: 2022

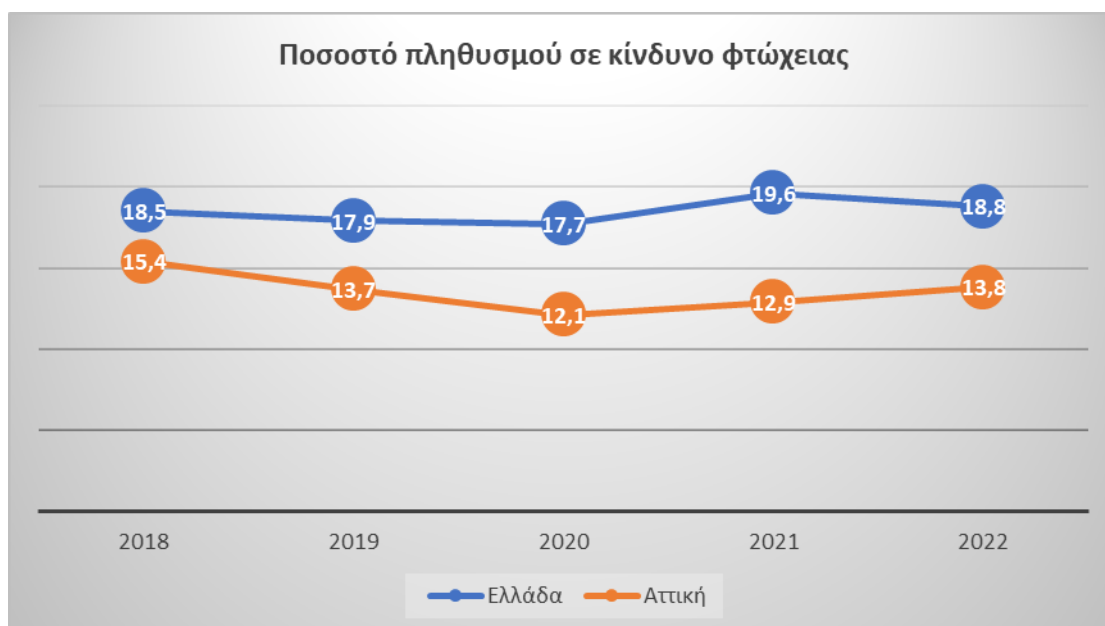

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Διάγραμμα 18: Ποσοστό πληθυσμού σε κίνδυνο φτώχειας Ελλάδα/Περιφέρεια Αττικής 2018-2022

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 657055f1ec7923460ac984c7 στις 07/12/23 10:17

26

Πηγή: Eurostat, Ιδία Επεξεργασία

Κοινωνικές μεταβιβάσεις και κίνδυνος φτώχειας

Το ποσοστό κινδύνου φτώχειας σε επίπεδο χώρας, πριν από όλες τις κοινωνικές μεταβιβάσεις (δηλαδή μη συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών επιδομάτων και των συντάξεων στο συνολικό διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών) ανέρχεται σε 46,1%, ενώ όταν περιλαμβάνονται μόνο οι συντάξεις και όχι τα κοινωνικά επιδόματα, μειώνεται στο 23,6%. Αναφορικά με τα κοινωνικά επιδόματα, επισημαίνεται ότι αυτά περιλαμβάνουν παροχές κοινωνικής βοήθειας (όπως το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα, το επίδομα στέγασης, το επίδομα θέρμανσης κ.λπ.), οικογενειακά επιδόματα (όπως επιδόματα τέκνων), καθώς και επιδόματα ή βοηθήματα ανεργίας, ασθένειας, αναπηρίας ή ανικανότητας, ή και εκπαιδευτικές παροχές.

Το ποσοστό κινδύνου φτώχειας μετά τις κοινωνικές μεταβιβάσεις ανέρχεται σε 18,8%. Ως εκ τούτου, διαπιστώνεται ότι τα κοινωνικά επιδόματα συμβάλλουν στη μείωση του ποσοστού του κινδύνου φτώχειας κατά 4,8 ποσοστιαίες μονάδες, ενώ οι συντάξεις κατά 22,5 ποσοστιαίες μονάδες. Το σύνολο των κοινωνικών μεταβιβάσεων μειώνει το ποσοστό του κινδύνου φτώχειας κατά 27,3 ποσοστιαίες μονάδες.

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 657055f1ec7923460ac984c7 στις 07/12/23 10:17

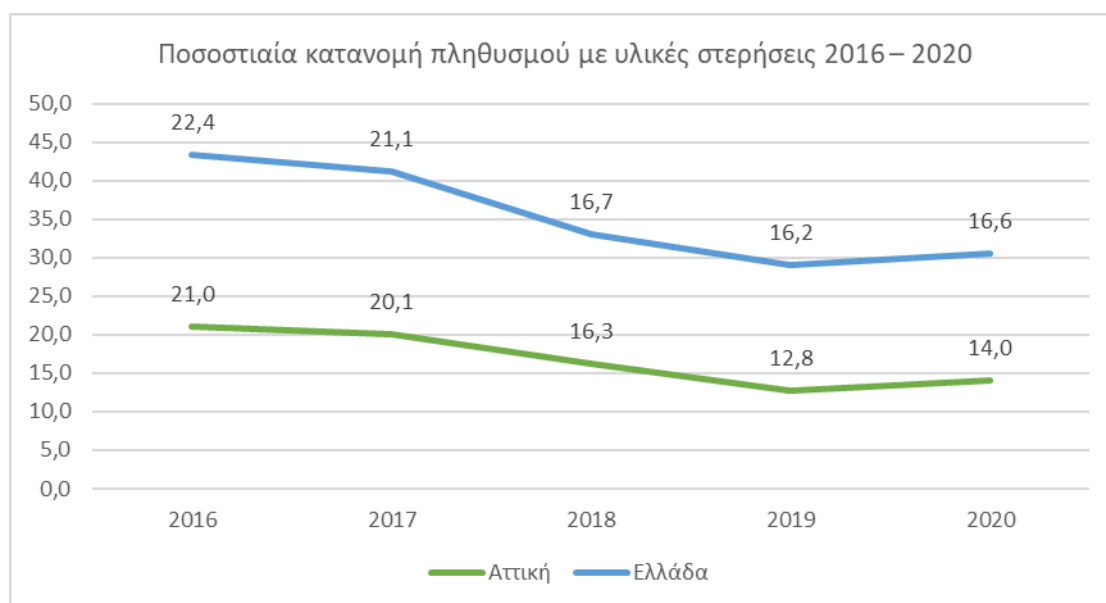
27

Υλική και κοινωνική στέρηση

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, όπως προκύπτουν από την Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (SILC) του έτους 2022⁹, το ποσοστό του πληθυσμού της χώρας που στερείται τουλάχιστον 7 από έναν κατάλογο 13 αγαθών και υπηρεσιών (δηλαδή ο δείκτης που υπολογίζει το «ποσοστό του πληθυσμού με σοβαρές υλικές και κοινωνικές στερήσεις Ευρώπη 2030») ανέρχεται σε 13,9%, ενώ το ποσοστό του πληθυσμού που στερείται τουλάχιστον 4 από έναν κατάλογο 9 αγαθών και υπηρεσιών (δηλαδή ο δείκτης που υπολογίζει το «ποσοστό του πληθυσμού με σοβαρές υλικές στερήσεις-Ευρώπη 2020») ανέρχεται σε 15,6%.

Στην Περιφέρεια Αττικής, σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat για το 2020, το ποσοστό του πληθυσμού με σοβαρές υλικές στερήσεις ανέρχεται σε 14%.

Διάγραμμα 19: Ποσοστιαία κατανομή πληθυσμού με υλικές στερήσεις 2016 – 2020

Πηγή: Eurostat, Ιδία επεξεργασία

***Υλική και κοινωνική στέρηση (Ευρώπη 2030):** Ποσοστό ατόμων με σοβαρές υλικές και κοινωνικές στερήσεις - Ο δείκτης «ποσοστό ατόμων με σοβαρές υλικές και κοινωνικές στερήσεις» εκτιμά τα επίπεδα διαβίωσης μετρώντας το ποσοστό του πληθυσμού που στερείται τουλάχιστον 7 από ένα κατάλογο 13 αγαθών και υπηρεσιών:

⁹ Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών 2022: Περίοδος αναφοράς εισοδήματος 2021

Στερήσεις σε επίπεδο νοικοκυριού

- Δυσκολίες ανταπόκρισης στην πληρωμή πάγιων λογαριασμών όπως ενοίκιο
- ή δόση δανείου της κύριας κατοικίας, λογαριασμοί ηλεκτρικού ρεύματος, νερού, αερίου κλπ., δόσεις πιστωτικών καρτών ή δόσεις δανείου για
- οικοσκευή, διακοπές κ.ά., ή αγορές με δόσεις
- Οικονομική αδυναμία για πληρωμή μιας εβδομάδας διακοπών
- Οικονομική αδυναμία για διατροφή που να περιλαμβάνει κάθε δεύτερη
- ημέρα κοτόπουλο, κρέας, ψάρι ή λαχανικά ίσης θρεπτικής αξίας
- Οικονομική αδυναμία για αντιμετώπιση έκτακτων, αλλά αναγκαίων
- δαπανών
- Οικονομική αδυναμία να διαθέτουν ΙΧ επιβατηγό αυτοκίνητο
- Οικονομική αδυναμία για ικανοποιητική θέρμανση το χειμώνα και δροσιά το
- καλοκαίρι
- Οικονομική αδυναμία για αντικατάσταση επίπλων όταν αυτά φθείρονται ή
- Καταστρέφονται

Στερήσεις σε επίπεδο μέλους του νοικοκυριού

- Οικονομική αδυναμία να έχει πρόσβαση στο διαδίκτυο
- Οικονομική αδυναμία για αντικατάσταση των φθαρμένων ρούχων με καινούργια
- Οικονομική αδυναμία να έχει δύο ζευγάρια υποδήματα
- Οικονομική αδυναμία να ξοδεύει χρήματα, σχεδόν κάθε εβδομάδα, για τον εαυτό του
- Οικονομική αδυναμία για συνάντηση με φίλους/συγγενείς για έναν καφέ/ποτό/γεύμα στο σπίτι τουλάχιστον μια φορά το μήνα
- Οικονομική αδυναμία για συμμετοχή τακτικά σε δραστηριότητες αναψυχής με πληρωμή αντιτίμου

* **Υλική στέρηση (Ευρώπη 2020):** Ποσοστό των ατόμων που αντιμετωπίζουν σοβαρές οικονομικές δυσκολίες, με αποτέλεσμα να στερούνται τεσσάρων τουλάχιστον βασικών αγαθών και υπηρεσιών από το σύνολο των ακόλουθων εννέα:

1. Δυσκολίες ανταπόκρισης στην πληρωμή πάγιων λογαριασμών, όπως ενοίκιο ή δόση δανείου, πάγιοι λογαριασμοί (ηλεκτρικού ρεύματος, νερού, φυσικού αερίου κ.λπ.), δόσεις πιστωτικών καρτών ή δόσεις δανείου για οικοσκευή, διακοπές κ.ά. ή αγορές με δόσεις κύριας κατοικίας.
2. Οικονομική αδυναμία για πληρωμή μιας εβδομάδας διακοπών.

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 657055f1ec7923460ac984c7 στις 07/12/23 10:17

29

3. Οικονομική αδυναμία για διατροφή που να περιλαμβάνει κάθε δεύτερη ημέρα κοτόπουλο, κρέας, ψάρι ή λαχανικά ίσης θρεπτικής αξίας.
4. Οικονομική αδυναμία για αντιμετώπιση έκτακτων, αλλά αναγκαίων δαπανών αξίας περίπου 410 ευρώ.
5. Οικονομική αδυναμία να διαθέτουν τηλέφωνο (περιλαμβάνεται και το κινητό τηλέφωνο).
6. Οικονομική αδυναμία να διαθέτουν έγχρωμη τηλεόραση.
7. Οικονομική αδυναμία να διαθέτουν πλυντήριο ρούχων.
8. Οικονομική αδυναμία να διαθέτουν ΙΧ επιβατηγό αυτοκίνητο.
9. Οικονομική αδυναμία για ικανοποιητική θέρμανση.

2.5 Ωφελούμενοι του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος

Με βάση το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (ΕΕΕ), το οποίο παρέχεται σε άνεργους/άπορους με χαμηλά εισοδήματα, παρατίθεται το ποσοστό ακραίας φτώχειας στην Περιφέρεια Αττικής. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα στοιχεία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και ειδικότερα της Διεύθυνσης Καταπολέμησης της Φτώχειας, το ΕΕΕ δόθηκε σε 103.553 ωφελούμενους (στοιχεία Δεκεμβρίου 2022). Στον παρακάτω πίνακα και στο ακόλουθο διάγραμμα καταγράφεται ο αριθμός των ωφελούμενων ΕΕΕ της Περιφέρειας Αττικής ανά μήνα κατά τα έτη 2019, 2020, 2021 και 2022.

Πίνακας 9: Πλήθος ωφελούμενων Ε.Ε.Ε στην Περιφέρεια Αττικής (2019,2020,2021,2022)

	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	ΜΑΡΤΙΟΣ	ΑΠΡΙΛΙΟΣ	ΜΑΙΟΣ	ΙΟΥΝΙΟΣ	ΙΟΥΛΙΟΣ	ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ
ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ 2022	107,540	120,305	111,261	112,418	111,525	109,886	109,914	105,361	105,230	104,810	103,344	103,553
ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ 2021	140,549	149,019	150,021	153,129	151,338	141,074	118,774	107,603	108,459	115,718	119,417	120,589
ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ 2020	132,623	125,907	126,408	119,320	100,452	88,583	100,678	114,301	117,570	126,195	131,025	93,657
ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ 2019	164,110	143,430	143,261	145,385	143,621	145,291	145,523	147,391	144,234	145,343	139,150	135,416

Πηγή: Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Διεύθυνση Καταπολέμησης της φτώχειας, Ιδία επεξεργασία

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 657055f1ec7923460ac984c7 στις 07/12/23 10:17

30

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται μια κατηγοριοποίηση των Περιφερειακών Ενοτήτων με βάση τα ποσοστά των ωφελούμενων ΕΕΕ. Το πλήθος των ωφελούμενων ΕΕΕ το Δεκέμβριο του 2022 είναι μικρότερο από αυτό του Δεκεμβρίου του 2021. Υπολογίζοντας την ποσοστιαία μεταβολή (Δεκέμβριος 2021-2022) διαπιστώνεται ότι σε όλες τις Περιφερειακές Ενότητες υπάρχει μείωση των ωφελούμενων ΕΕΕ. Η μεγαλύτερη καθοδική μεταβολή παρουσιάζεται στην Περιφερειακή Ενότητα Βόρειου Τομέα (19,11%) και η μικρότερη στην Περιφερειακή Ενότητα Νήσων (6,56%).

Πίνακας 10: Ποσοστά Ωφελούμενων ΕΕΕ Περιφερειακών Ενοτήτων Περιφέρειας Αττικής (Δεκέμβριος 2021 – Δεκέμβριος 2022)

ΔΗΜΟΙ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΑΝΑ ΔΗΜΟ 12/22	ΑΡΙΘΜΟΣ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΑΝΑ ΔΗΜΟ 12/21	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΠΕ ΕΕΕ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2022/ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΕΕΕ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2022	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΠΕ ΕΕΕ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2021/ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΕΕΕ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2021	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΕΕΕ (ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2021-2022)
ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΑΘΗΝΩΝ	35432	39960	20.64%	19.86%	-11.33%
ΝΟΤΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΑΘΗΝΩΝ	11523	14057	6.71%	6.99%	-18.03%
ΒΟΡΕΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΑΘΗΝΩΝ	5881	7270	3.43%	3.61%	-19.11%
ΔΥΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΑΘΗΝΩΝ	12869	14993	7.50%	7.45%	-14.17%
ΠΕΙΡΑΙΑΣ	15208	18484	8.86%	9.19%	-17.72%
ΝΗΣΟΙ	4088	4375	2.38%	2.17%	-6.56%
ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ	8332	9304	4.85%	4.62%	-10.45%
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ	10220	12146	5.95%	6.04%	-15.86%

Πηγή: Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

Επίσης, σύμφωνα με την ποσοστιαία μεταβολή του πλήθους των ωφελούμενων άνω των 67 ετών που λαμβάνουν το ΕΕΕ για τα έτη 2021 και 2022 διαπιστώθηκε ότι:

Σε όλους τους Δήμους (66) της Περιφέρειας Αττικής παρουσιάζεται μείωση των ωφελούμενων που λαμβάνουν το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα το 2021. Πιο αναλυτικά, η μεγαλύτερη μείωση παρατηρείται στο Δήμο Αγκιστριού (-100%) και η μικρότερη μείωση στο Δήμο Ύδρας που δεν υπήρχε καμία μεταβολή.

Πίνακας 11: Ποσοστιαία μεταβολή ωφελούμενων ΕΕΕ 67+, 2020-2021

ΔΗΜΟΙ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΕΕΕ ΗΛΙΚΙΑΣ ΑΝΩ ΤΩΝ 67 ΕΤΩΝ 2021	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΕΕΕ ΗΛΙΚΙΑΣ ΑΝΩ ΤΩΝ 67 ΕΤΩΝ 2022	%ΜΕΤΑΒΟΛΗ
ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ	206	127	-38.35%
ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ	159	82	-48.43%
ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	248	143	-42.34%
ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ-ΚΑΜΑΤΕΡΟΥ	332	179	-46.08%
ΑΓΚΙΣΤΡΙΟΥ	2	0	-100.00%
ΑΘΗΝΑΙΩΝ	6119	3917	-35.99%
ΑΙΓΑΛΕΩ	304	207	-31.91%
ΑΙΓΙΝΑΣ	68	52	-23.53%
ΑΛΙΜΟΥ	81	61	-24.69%
ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ	121	73	-39.67%
ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΥ	257	186	-27.63%
ΑΧΑΡΝΩΝ	462	294	-36.36%
ΒΑΡΗΣ-ΒΟΥΛΑΣ-ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗΣ	136	83	-38.97%
ΒΡΙΛΗΣΣΙΩΝ	28	12	-57.14%
ΒΥΡΩΝΟΣ	254	168	-33.86%
ΓΑΛΑΤΣΙΟΥ	309	172	-44.34%
ΓΛΥΦΑΔΑΣ	283	177	-37.46%
ΔΑΦΝΗΣ-ΥΜΗΤΤΟΥ	236	126	-46.61%
ΔΙΟΝΥΣΟΥ	69	40	-42.03%
ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ	90	62	-31.11%
ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ-ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	150	81	-46.00%
ΖΩΓΡΑΦΟΥ	289	176	-39.10%
ΗΛΙΟΥΠΟΛΕΩΣ	253	140	-44.66%
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΑΤΤ.	145	73	-49.66%

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 657055f1ec7923460ac984c7 στις 07/12/23 10:17

32

ΙΛΙΟΥ	335	207	-38.21%
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ	145	100	-31.03%
ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ	878	583	-33.60%
ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ-ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ	460	293	-36.30%
ΚΗΦΙΣΙΑΣ	101	66	-34.65%
ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΥ	289	166	-42.56%
ΚΡΩΠΙΑΣ	129	92	-28.68%
ΚΥΘΗΡΩΝ	6	5	-16.67%
ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗΣ	150	95	-36.67%
ΛΥΚΟΒΡΥΣΗΣ-ΠΕΥΚΗΣ	85	48	-43.53%
ΜΑΝΔΡΑΣ-ΕΙΔΥΛΛΙΑΣ	77	45	-41.56%
ΜΑΡΑΘΩΝΟΣ	150	102	-32.00%
ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ-ΜΕΣΟΓΑΙΑΣ	70	50	-28.57%
ΜΕΓΑΡΕΩΝ	256	152	-40.63%
ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ	82	54	-34.15%
ΜΟΣΧΑΤΟΥ-ΤΑΥΡΟΥ	174	116	-33.33%
ΝΕΑΣ ΙΩΝΙΑΣ	303	188	-37.95%
ΝΕΑΣ ΣΜΥΡΝΗΣ	337	184	-45.40%
ΝΙΚΑΙΑΣ-ΑΓΙΟΥ Ι. ΡΕΝΤΗ	780	468	-40.00%
ΠΑΙΑΝΙΑΣ	69	41	-40.58%
ΠΑΛΛΙΟΥ ΦΑΛΗΡΟΥ	249	162	-34.94%
ΠΑΛΛΗΝΗΣ	104	67	-35.58%
ΠΑΠΑΓΟΥ-ΧΟΛΑΡΓΟΥ	118	63	-46.61%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ	949	597	-37.09%
ΠΕΝΤΕΛΗΣ	51	26	-49.02%
ΠΕΡΑΜΑΤΟΣ	139	95	-31.65%
ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ	419	263	-37.23%
ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΕΩΣ	165	100	-39.39%
ΠΟΡΟΥ	18	12	-33.33%
ΡΑΦΗΝΑΣ-ΠΙΚΕΡΜΙΟΥ	89	59	-33.71%

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 657055f1ec7923460ac984c7 στις 07/12/23 10:17

33

ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ	285	216	-24.21%
ΣΑΡΩΝΙΚΟΥ	158	88	-44.30%
ΣΠΑΤΩΝ-ΑΡΤΕΜΙΔΑΣ	168	119	-29.17%
ΣΠΕΤΣΩΝ	9	6	-33.33%
ΤΡΟΙΖΗΝΙΑΣ-ΜΕΘΑΝΩΝ	21	20	-4.76%
ΥΔΡΑΣ	0	0	0.00%
ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ-ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ	195	116	-40.51%
ΦΙΛΟΘΕΗΣ-ΨΥΧΙΚΟΥ	29	15	-48.28%
ΦΥΛΗΣ	380	182	-52.11%
ΧΑΪΔΑΡΙΟΥ	107	75	-29.91%
ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ	185	102	-44.86%
ΩΡΩΠΟΥ	164	122	-25.61%

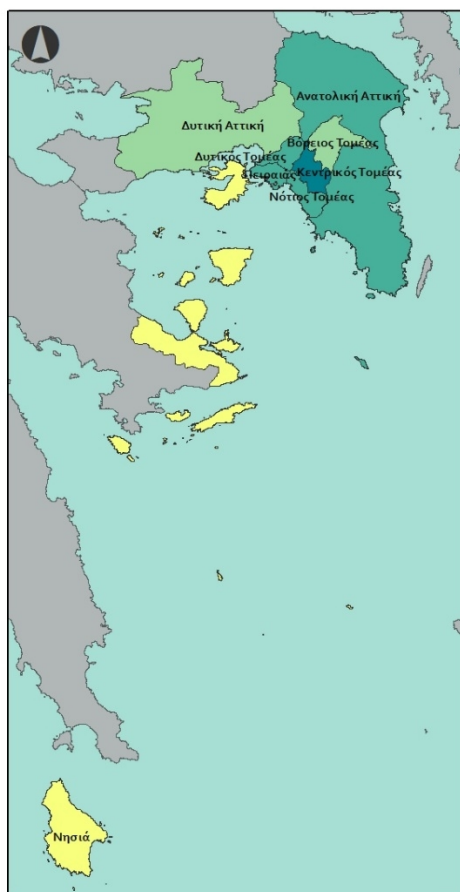
Πηγή: Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Διεύθυνση Καταπολέμησης της φτώχειας, Ιδία επεξεργασία

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 657055f1ec7923460ac984c7 στις 07/12/23 10:17

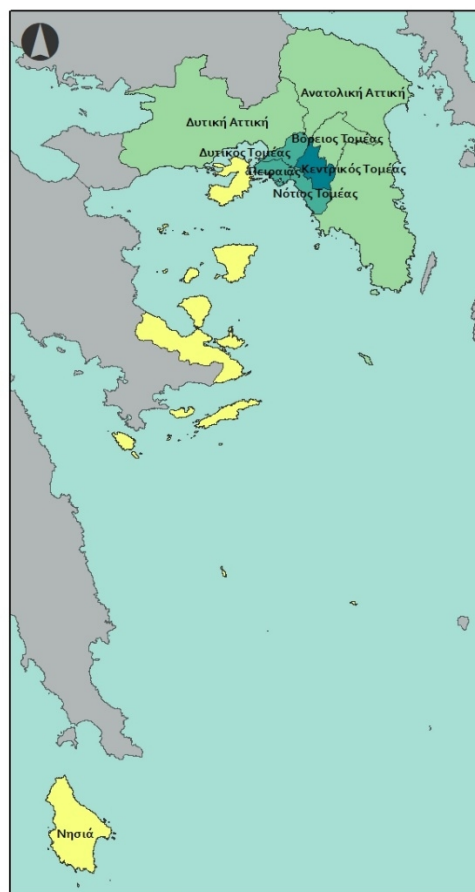
34

Εικόνα 1: Ωφελούμενοι ΕΕΕ Περιφερειακών Ενοτήτων Περιφέρειας Αττικής (Δεκέμβριος 2021 – Δεκέμβριος 2022)

Ποσοστά Ωφελούμενων Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος Περιφερειακών Ενοτήτων Περιφέρειας Αττικής Δεκέμβριος 2021 - Δεκέμβριος 2022

Δεκέμβριος 2021

Δεκέμβριος 2022

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 657055f1ec7923460ac984c7 στις 07/12/23 10:17

35

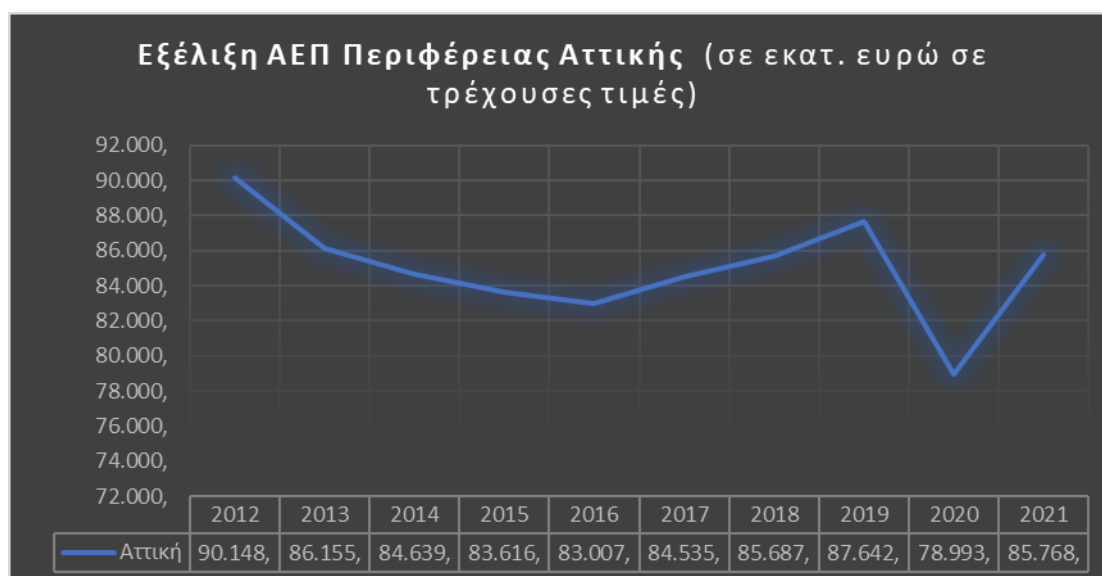
Πηγή: Αναφορά συγκέντρωσης ανέργων και ωφελούμενων Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος (ΕΕΕ), ανά Περιφερειακή Ενότητα & Δήμο, της Περιφέρειας Αττικής

3. Οικονομικά μεγέθη & εισοδηματική ανισότητα

3.1 Η εξέλιξη του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) και του κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας Αττικής

Η εξέλιξη του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) της Περιφέρειας Αττικής αποτυπώνεται στο ακόλουθο διάγραμμα. Από το 2011 βλέπουμε μια σταδιακή μείωση του ΑΕΠ έως το 2016 κατά -15,86%. Από το 2017 έως το 2019 έχουμε αύξηση του ΑΕΠ κατά 5,33%. Το 2020 καταγράφεται μεγάλη μείωση στο ΑΕΠ (-10,58%) λόγω της πανδημίας, που επηρέασε όλους τους οικονομικούς κλάδους. Το 2021 παρατηρούμε αύξηση του ΑΕΠ κατά 8,58%.

Διάγραμμα 20: Εξέλιξη ΑΕΠ Περιφέρειας Αττικής (σε εκατ. ευρώ σε τρέχουσες τιμές)

Πηγή: Eurostat, ίδια επεξεργασία

Στον ακόλουθο πίνακα καταγράφεται η εξέλιξη του κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας Αττικής. Την περίοδο 2011 – 2016 η Περιφέρεια Αττικής σημείωσε μείωση του κατά κεφαλήν ΑΕΠ της κατά -11,38% (από € 24.796 το 2011 σε € 21.975 το 2016) ενώ την περίοδο 2013 – 2016 μείωση κατά -0,83% (από € 22.158 το 2013 σε € 21.975 το 2016). Από το 2017 έως το 2019 διαφαίνεται μια ανάκαμψη κατά 3,95%. Το 2020 το κατά κεφαλήν ΑΕΠ κατέγραψε μείωση κατά -9,46%.

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 657055f1ec7923460ac984c7 στις 07/12/23 10:17

36

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 657055f1ec7923460ac984c7 στις 07/12/23 10:17

37

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πίνακας 12: Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας Αττικής ανά Περιφερειακή Ενότητα

	2010B	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020*
ΕΛΛΑΔΑ	20.153	18.308	17.056	16.405	16.272	16.299	16.193	16.449	16.730	17.092	15.461
ΑΤΤΙΚΗ	27.199	24.796	22.890	22.158	22.023	21.992	21.975	22.453	22.854	23.341	21.134
Αττική	27.199	24.796	22.890	22.158	22.023	21.992	21.975	22.453	22.854	23.341	21.134
Βόρειος Τομέας Αθηνών	30.281	28.021	26.485	25.849	25.917	25.977	26.003	26.759	26.757	27.506	25.665
Δυτικός Τομέας Αθηνών	13.949	12.581	11.849	11.380	11.480	11.327	11.336	11.391	11.628	11.854	10.608
Κεντρικός Τομέας Αθηνών	36.075	33.083	31.023	30.547	31.029	31.231	31.577	32.507	33.084	33.634	30.454
Νότιος Τομέας Αθηνών	22.758	20.754	19.209	18.603	18.527	18.381	18.466	19.122	19.541	20.051	18.127
Ανατολική Αττική	25.310	23.101	20.232	18.936	18.135	18.066	17.751	17.627	17.923	18.074	15.987
Δυτική Αττική	33.504	29.921	25.780	24.373	21.953	22.195	21.727	21.422	22.571	23.371	20.854
Πειραιάς, Νήσοι	22.906	20.522	18.940	18.348	18.303	18.182	18.153	18.950	19.549	20.119	18.143

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Στον παρακάτω πίνακα απεικονίζεται η βαρύτητα των επί μέρους κλάδων οικονομικής δραστηριότητας στο σύνολο της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας που παράγεται στην ελληνική οικονομία ανά Περιφέρεια για το έτος 2020. Στην Περιφέρεια Αττικής, οι κλάδοι του εμπορίου, μεταφοράς, αποθήκευσης και υπηρεσιών παροχής καταλύματος, εστίασης είχαν το υψηλότερο μερίδιο επί του συνόλου της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας και ακολούθησαν οι κλάδοι διαχείρισης ακίνητης περιουσίας, Δημόσιας Διοίκησης και Άμυνας, Εκπαίδευσης καθώς και δραστηριότητες σχετικές με την Ανθρώπινη Υγεία και την Κοινωνική Μέριμνα.

Πίνακας 13: Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία ανά κλάδο (A10)* και Περιφέρεια έτος 2020 (Σε τρέχουσες τιμές. Σε εκατ.€)

Περιφέρειες	A	B, Γ, Δ, Ε	ΣΤ	Z, Η, Θ	I	K	Λ	M, N	Ξ, Ο, Π	P, Σ, Τ, Υ
Αττική	316	7.604	1.023	16.335	3.945	5.306	13.751	5.386	13.646	1.977
Βόρειο Αιγαίο	121	180	53	417	36	84	304	65	715	70
Νότιο Αιγαίο	132	340	142	1.920	51	130	601	187	761	181
Κρήτη	583	804	157	2.125	139	294	863	296	1.405	246
Ανατολική Μακεδονία, Θράκη	532	1.110	109	1.088	91	165	630	165	1.694	125
Κεντρική Μακεδονία	1.416	3.268	377	4.599	409	707	2.529	738	5.075	667
Δυτική Μακεδονία	315	1.082	67	339	33	79	282	58	641	70
Ήπειρος	335	393	114	666	47	108	456	88	922	103
Θεσσαλία	988	1.230	156	1.356	75	203	917	222	2.200	259
Ιόνια Νησιά	130	119	56	945	28	60	387	84	385	102
Δυτική Ελλάδα	760	937	150	1.339	147	200	982	214	1.645	237
Στερεά Ελλάδα	607	3.185	119	1.169	67	146	744	157	1.106	155
Πελοπόννησος	777	1.829	158	1.173	81	172	997	134	1.178	238
ΕΛΛΑΔΑ	7.011	22.082	2.681	33.471	5.147	7.655	23.444	7.794	31.374	4.429

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Πίνακας 14: Περιγραφή των κλάδων οικονομικής δραστηριότητας της A10 ταξινόμησης

NACE Rev.2

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 657055f1ec7923460ac984c7 στις 07/12/23 10:17

39

A	A	Γεωργία, Δασοκομία και Αλιεία
	B	Ορυχεία και Λατομεία
	Γ	Μεταποίηση
B, Γ, Δ, E	Δ	Παροχή Ηλεκτρικού Ρεύματος, Φυσικού Αερίου, Ατμού και Κλιματισμού
	Ε	Παροχή Νερού, Επεξεργασία Λυμάτων, Διαχείριση Αποβλήτων και Δραστηριότητες Εξυγίανσης
ΣΤ	ΣΤ	Κατασκευές
	Z	Χονδρικό και Λιανικό Εμπόριο, Επισκευή Μηχανοκίνητων Οχημάτων και Μοτοσυκλετών
Z, Η, Θ	Η	Μεταφορά και Αποθήκευση
	Θ	Δραστηριότητες Υπηρεσιών Παροχής Καταλύματος και Υπηρεσιών Εστίασης
I	I	Ενημέρωση και Επικοινωνία
K	K	Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές Δραστηριότητες
Λ	Λ	Διαχείριση Ακίνητης Περιουσίας
M, N	M	Επαγγελματικές, Επιστημονικές και Τεχνικές Δραστηριότητες
	N	Διοικητικές και Υποστηρικτικές Δραστηριότητες
Ξ, Ο, Π	Ξ	Δημόσια Διοίκηση και Άμυνα
	Ο	Εκπαίδευση
	Π	Δραστηριότητες σχετικές με την Ανθρώπινη Υγεία και την Κοινωνική Μέριμνα
	P	Τέχνες, Διασκέδαση και Ψυχαγωγία
	Σ	Άλλες Δραστηριότητες Παροχής Υπηρεσιών
P, Σ, Τ, Υ	T	Δραστηριότητες Νοικοκυριών ως Εργοδοτών, μη Διαφοροποιημένες
	Υ	Δραστηριότητες Νοικοκυριών που αφορούν την Παραγωγή Αγαθών και Υπηρεσιών για Ίδια Χρήση
	Υ	Δραστηριότητες Ετερόδικων Οργανισμών και Φορέων

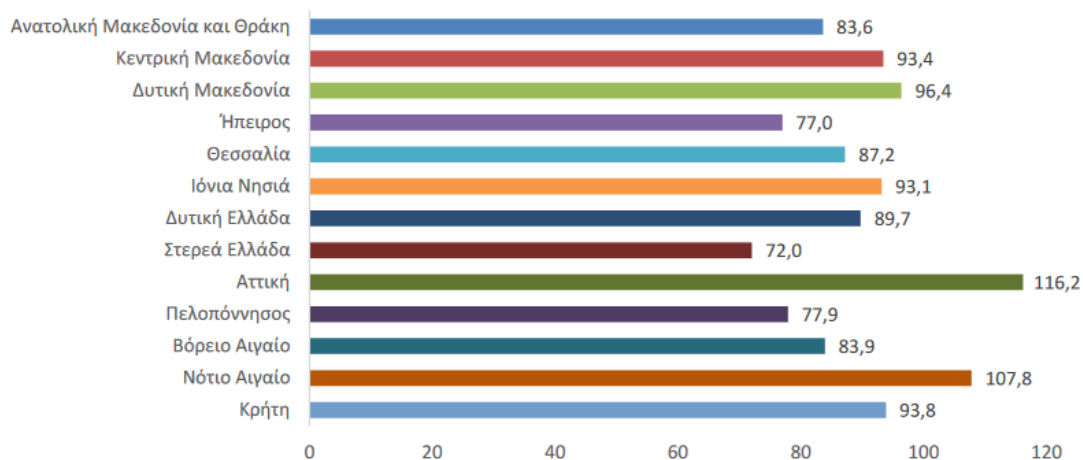
Πηγή : ΕΛΣΤΑΤ

3.2 Δαπάνες των νοικοκυριών στην Περιφέρεια Αττικής

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της Έρευνας Οικογενειακών Προϋπολογισμών (ΕΟΠ)¹⁰, της ΕΛΣΤΑΤ για το έτος 2022, τα νοικοκυριά που διαμένουν στην Περιφέρεια Αττικής δαπανούν κατά μέσο όρο το 116,2% της μέσης μηνιαίας δαπάνης των νοικοκυριών της Χώρας. Η υψηλότερη μέση ετήσια δαπάνη καταγράφηκε στην Περιφέρεια Αττικής και ανήλθε σε 22.305,84 ευρώ.

Διάγραμμα 21: Μέση μηνιαία δαπάνη κατά περιφέρεια. Ποσοστιαία συμμετοχή του μέσου των Περιφερειών σε σχέση με τη μέση δαπάνη της Χώρας: ΕΟΠ 2021

¹⁰ Έρευνα Οικογενειακών Προϋπολογισμών 2021, ΕΛΣΤΑΤ

Πηγή : ΕΛΣΤΑΤ

Το 2022, σε σύγκριση με το 2021, τα νοικοκυριά που διαμένουν στην Περιφέρεια Αττικής αύξησαν τις δαπάνες τους, κατά μέσο όρο 13,3%. Η μέση μηνιαία δαπάνη των νοικοκυριών της Περιφέρειας Αττικής για το έτος 2021 ανήλθε σε 1.858,82 ευρώ.

Πίνακας 15: Μέση μηνιαία δαπάνη (αγορές, τρέχουσες τιμές) κατά Περιφέρεια, ΕΟΠ 2022/2021

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 657055f1ec7923460ac984c7 στις 07/12/23 10:17

41

Αξία σε ευρώ

Περιφέρεια	Αξία	Ποσοστό επί του μέσου %	ΕΟΠ 2022/2021
			Μεταβολή αξίας %
Όλα τα νοικοκυριά	1.600,34	100,0	12,7
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	1.337,68	83,6	10,2
Κεντρική Μακεδονία	1.494,91	93,4	14,0
Δυτική Μακεδονία	1.541,98	96,4	11,3
Ήπειρος	1.232,07	77,0	8,6
Θεσσαλία	1.395,25	87,2	10,8
Ιόνια Νησιά	1.490,71	93,1	7,2
Δυτική Ελλάδα	1.435,72	89,7	12,9
Στερεά Ελλάδα	1.152,38	72,0	13,0
Αττική	1.858,82	116,2	13,3
Πελοπόννησος	1.246,61	77,9	11,3
Βόρειο Αιγαίο	1.342,51	83,9	8,8
Νότιο Αιγαίο	1.724,91	107,8	15,3
Κρήτη	1.501,82	93,8	13,9

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

3.3 Διαθέσιμο εισόδημα

Πρωτογενές εισόδημα των νοικοκυριών

Στην Περιφέρεια Αττικής βλέπουμε μια μείωση του κατά κεφαλήν πρωτογενούς εισοδήματος των νοικοκυριών κατά -8,21% από το 2012 έως το 2015. Από το 2016 παρατηρείται μια σταδιακή αύξηση κατά 8,94% έως το 2019. Το 2020 το πρωτογενές εισόδημα των νοικοκυριών μειώθηκε κατά -2,99%.

Διάγραμμα 22: Πρωτογενές εισόδημα των νοικοκυριών/Αττική 2012-2020

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 657055f1ec7923460ac984c7 στις 07/12/23 10:17

42

Πηγή: Eurostat, Ιδία επεξεργασία

Διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών

Αντίστοιχα, στο διάγραμμα 23 παρουσιάζεται το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών, με άλλα λόγια, το εισόδημα που μπορούν να δαπανήσουν ή να αποταμιεύσουν (αφού έχουν καταβάλει τους φόρους και τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και, εφόσον έχουν λάβει τις κοινωνικές παροχές).

Από το διάγραμμα παρατηρούμε μείωση από το 2012 έως το 2013, ενώ για τα έτη 2014 και 2015 παραμένει σταθερό. Από το 2016 έως το 2018 το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών στην Περιφέρεια Αττικής μειώνεται, ενώ το 2019 παρουσιάζει μια σημαντική αύξηση κατά 6,25%. Τέλος, το 2020 το διαθέσιμο εισόδημα μειώνεται κατά -2,52%.

Διάγραμμα 23: Διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών στην Περιφέρεια Αττικής 2012-2020

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 657055f1ec7923460ac984c7 στις 07/12/23 10:17

43

Πηγή: Eurostat, Ιδία επεξεργασία

3.4 Πληθυσμιακά Μέρη ανά Κατηγορία Φορολογούμενων και Εισοδήματα ανά Φορολογούμενο στην Περιφέρειας Αττικής

Στον επόμενο Πίνακα παρουσιάζονται τα πληθυσμιακά μερίδια ανά κατηγορία φορολογούμενων για το έτος 2021 (φορολογητέο 2020), σύμφωνα με δεδομένα που προέρχονται από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ).

Οι κατηγορίες στις οποίες κατατάσσονται οι φορολογούμενοι είναι οι εξής:

- Εισοδηματίες
- Ασκούντες επιχειρηματική δραστηριότητα
- Ασκούντες Αγροτική δραστηριότητα
- Μισθωτοί
- Συνταξιούχοι

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 657055f1ec7923460ac984c7 στις 07/12/23 10:17

44

Στην Περιφερειακή Ενότητα Κεντρικού Τομέα το μεγαλύτερο πληθυσμιακό μερίδιο καταλαμβάνουν οι συνταξιούχοι (29,67%) και το μικρότερο οι ασκούντες αγροτική δραστηριότητα (0,48%).

Στην Περιφερειακή Ενότητα Βορείου Τομέα το μεγαλύτερο πληθυσμιακό μερίδιο καταλαμβάνουν οι συνταξιούχοι (22,71%) και το μικρότερο οι ασκούντες αγροτική δραστηριότητα (0,55%).

Στην Περιφερειακή Ενότητα Νοτίου Τομέα το μεγαλύτερο πληθυσμιακό μερίδιο καταλαμβάνουν οι συνταξιούχοι (26,17%) και το μικρότερο οι ασκούντες αγροτική δραστηριότητα (0,61%).

Στην Περιφερειακή Ενότητα Δυτικού Τομέα το μεγαλύτερο πληθυσμιακό μερίδιο καταλαμβάνουν οι συνταξιούχοι (29,28%) και το μικρότερο οι ασκούντες αγροτική δραστηριότητα (0,55%).

Στην Περιφερειακή Ενότητα Δυτικής Αττικής το μεγαλύτερο πληθυσμιακό μερίδιο καταλαμβάνουν οι συνταξιούχοι (26,19%) και το μικρότερο οι ασκούντες αγροτική δραστηριότητα (2,23%).

Στην Περιφερειακή Ενότητα Ανατολικής Αττικής το μεγαλύτερο πληθυσμιακό μερίδιο καταλαμβάνουν οι συνταξιούχοι (27,00%) και το μικρότερο οι ασκούντες αγροτική δραστηριότητα (1,64%).

Στην Περιφερειακή Ενότητα Πειραιώς & Νήσων το μεγαλύτερο πληθυσμιακό μερίδιο καταλαμβάνουν οι συνταξιούχοι (31,81%) και το μικρότερο οι ασκούντες αγροτική δραστηριότητα (0,74%).

Πίνακας 16: Δηλωθέν εισόδημα ανά κατηγορία φορολογούμενων και πληθυσμιακά μερίδια ανά επιχειρηματική δραστηριότητα / κατηγορία φορολογούμενων

2021(2020Φ)											
Περιφέρεια/ΠΕ/ΔΟΥ	ΔΗΛΩΘΕΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑ (ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΕΣ)	ΔΗΛΩΘΕΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑ (ΑΣΚΟΥΝΤΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ)	ΔΗΛΩΘΕΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑ (ΑΣΚΟΥΝΤΕΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ)	ΔΗΛΩΘΕΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑ (ΜΙΣΘΩΤΟΙ)	ΔΗΛΩΘΕΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑ (ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ)	ΣΥΝΟΛΟ	Πληθυσμιακό μερίδιο εισοδημάτων	Πληθυσμιακό μερίδιο ακούστων επιχειρηματικής δραστηριότητας	Πληθυσμιακό μερίδιο ακούστων αγροτική δραστηριότητα	Πληθυσμιακό μερίδιο μισθωτών	Πληθυσμιακό μερίδιο συνταξιούχων
Περιφερειακή Ενότητα Κεντρικού Τομέα	1.102.928.384	1.493.958.435	46.223.608	4.129.711.826	2.857.520.377	9.630.342.630	11,45%	15,51%	0,48%	42,88%	29,67%
Περιφερειακή Ενότητα Βόρειου Τομέα	2.538.375.080	1.486.302.705	56.472.441	3.906.188.238	2.346.708.478	10.334.046.941	24,56%	14,38%	0,55%	37,80%	22,71%
Περιφερειακή Ενότητα Νότιου Τομέα	889.683.139	618.039.992	28.195.456	1.883.351.878	1.211.979.935	4.631.250.401	19,21%	13,34%	0,61%	40,67%	26,17%
Περιφερειακή Ενότητα Δυτικού Τομέα	258.419.662	486.467.044	24.559.413	2.386.770.102	1.306.665,565	4.462.881.786	5,79%	10,90%	0,55%	53,48%	29,28%
Περιφερειακή Ενότητα Δυτικής Αττικής	52.929.990	101.587.584	17.051.307	391.554.977	199.811.475	762.935.333	6,94%	13,32%	2,23%	51,32%	26,19%
Περιφερειακή Ενότητα Ανατολικής Αττικής	341.344.121	322.342.421	41.497.621	1.146.680.712	685.011.137	2.536.876.013	13,46%	12,71%	1,64%	45,20%	27,00%
Περιφερειακή Ενότητα Πειραιώς & Νήσων	273.436.848	531.624.239	33.201.135	2.217.652.748	1.425.349.447	4.481.264.416	6,10%	11,86%	0,74%	49,49%	31,81%

Πηγή: Ιδία επεξεργασία (δεδομένα από ΑΑΔΕ)

Σύμφωνα με τα στοιχεία που λήφθηκαν από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων για τα έτη 2018, 2019, 2020 και 2021 υπολογίστηκε το μέσο εισόδημα ανά φορολογούμενο για τα αντίστοιχα έτη και διαπιστώθηκε ότι η μεγαλύτερη τιμή εμφανίζεται στην Περιφερειακή Ενότητα Βορείου Τομέα (19.559) και η

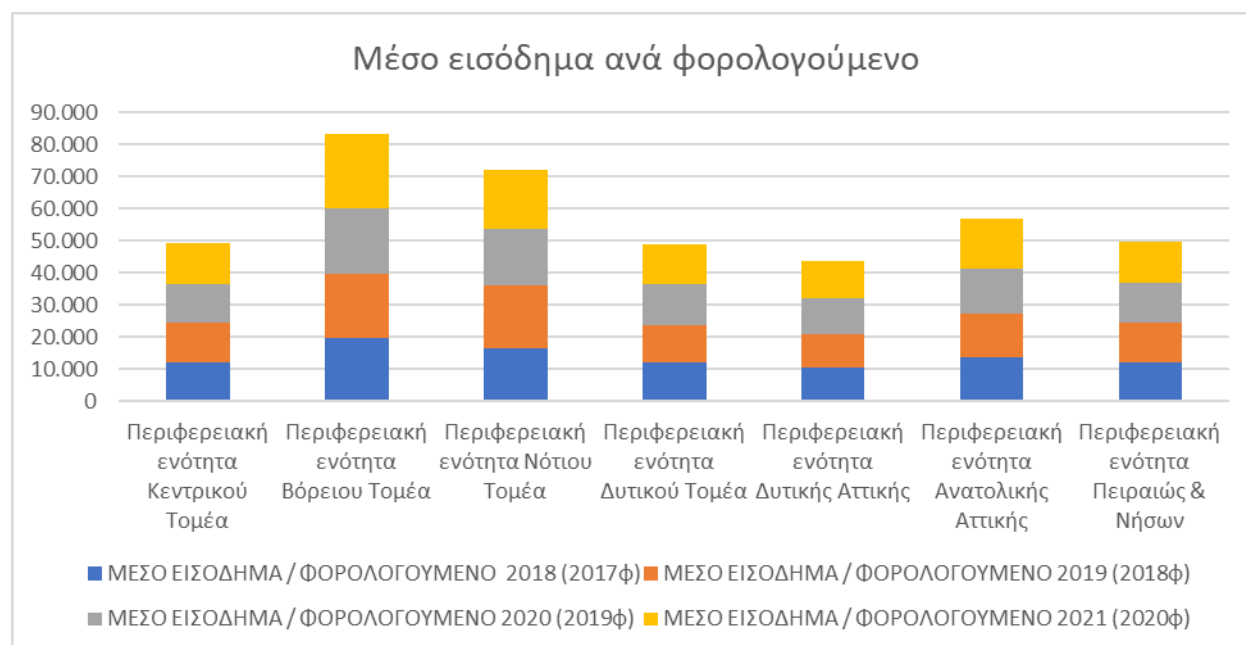
μικρότερη τιμή στην Περιφερειακή Ενότητα Δυτικής Αττικής (10.418) για το έτος 2018 (φορολογητέο 2017). Αντίστοιχα, το ίδιο ακριβώς συμπέρασμα εξάχθηκε και για τα έτη 2019 (φορολογητέο 2018), 2020 (φορολογητέο 2019) και 2021 (φορολογητέο 2020).

Πίνακας 17: Μέσο εισόδημα ανά φορολογούμενο

Περιφέρεια/ΠΕ/ΔΟΥ	ΜΕΣΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ / ΦΟΡΟΛΟΓΟΥ ΜΕΝΟ 2018 (2017φ)	ΜΕΣΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ / ΦΟΡΟΛΟΓΟΥ ΜΕΝΟ 2019 (2018φ)	ΜΕΣΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ / ΦΟΡΟΛΟΓΟΥ ΜΕΝΟ 2020 (2019φ)	ΜΕΣΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ / ΦΟΡΟΛΟΓΟΥ ΜΕΝΟ 2021 (2020φ)	% Μεταβολη 2018/2019	% Μεταβολη 2019/2020	% Μεταβολη 2020/2021
Περιφερειακή Ενότητα Κεντρικού Τομέα	12.102	12.258	12.158	12.605	1,29%	-0,81%	3,67%
Περιφερειακή Ενότητα Βόρειου Τομέα	19.559	19.918	20.535	23.447	1,83%	3,10%	14,18%
Περιφερειακή Ενότητα Νότιου Τομέα	16.331	19.918	17.436	18.426	21,97%	-12,46%	5,68%
Περιφερειακή Ενότητα Δυτικού Τομέα	11.841	11.960	12.496	12.382	1,00%	4,48%	-0,91%
Περιφερειακή Ενότητα Δυτικής Αττικής	10.418	10.572	11.112	11.438	1,48%	5,11%	2,93%
Περιφερειακή Ενότητα Ανατολικής Αττικής	13.543	13.547	14.091	15.,691	0,03%	4,01%	11,36%
Περιφερειακή Ενότητα Πειραιώς & Νήσων	12.132	12.181	12.712	12.550	0,40%	4,36%	-1,28%

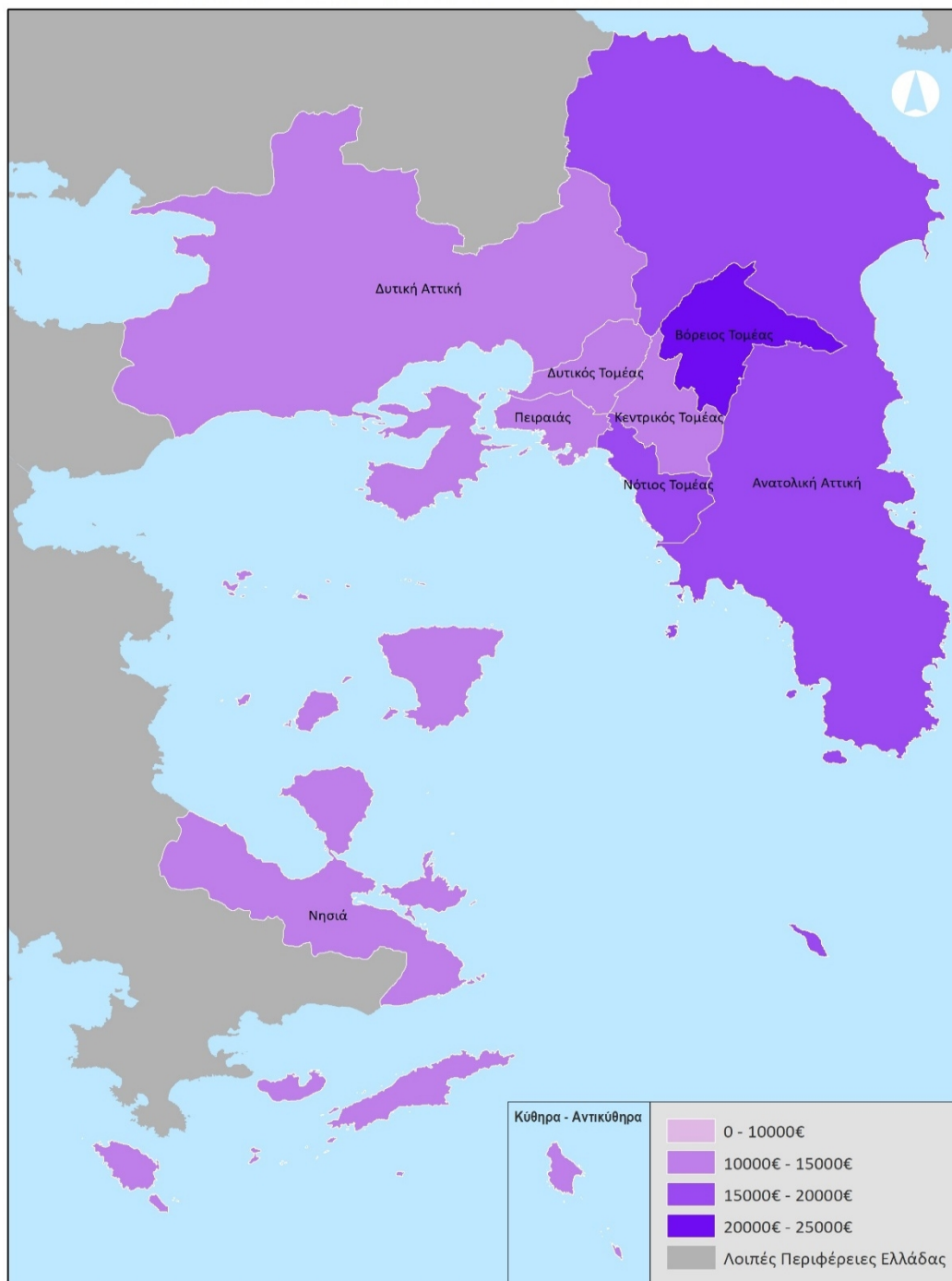
Πηγή: Ιδία επεξεργασία (δεδομένα από ΑΑΔΕ)

Διάγραμμα 24: Μέσο εισόδημα ανά φορολογούμενο

Πηγή: Ιδία επεξεργασία (δεδομένα από ΑΑΔΕ)

Εικόνα 2 : Μέσο Εισόδημα ανά φορολογούμενο το 2021 (2020φ) στις Περιφερειακές ενότητες της Περιφέρειας Αττικής

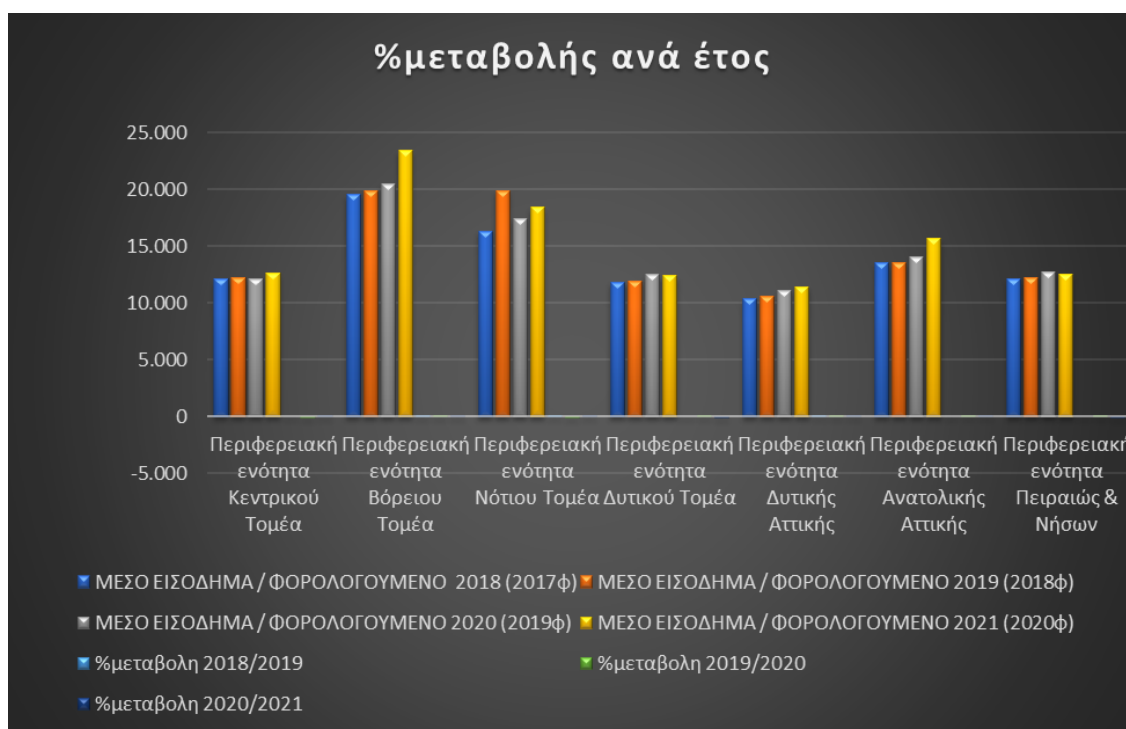
Πηγή: Ίδια επεξεργασία (δεδομένα από ΑΑΔΕ)

Από την επεξεργασία των ανωτέρω δεδομένων υπολογίστηκε η ποσοστιαία μεταβολή του μέσου εισοδήματος ανά φορολογούμενο για τα έτη 2018 (φ2017), 2019 (φ2018), 2020 (φ2019) και 2021 (φ2020). Για τα έτη 2018 και 2019 (φορολογητέα έτη 2017 και 2018 αντίστοιχα) η μεγαλύτερη μεταβολή παρατηρείται στην Περιφερειακή Ενότητα Νοτίου Τομέα, της τάξεως του 21,97%, αποτελώντας και τη μεγαλύτερη ποσοστιαία μεταβολή στο μέσο εισόδημα ανά φορολογούμενο.

Για τα ίδια έτη, η μικρότερη μεταβολή παρατηρείται στην Περιφερειακή Ενότητα Ανατολικής Αττικής (0,03%). Για τα έτη 2019 και 2020 (φορολογητέα έτη 2018 και 2019 αντίστοιχα) η μεγαλύτερη ποσοστιαία μεταβολή παρατηρείται επίσης στην Περιφερειακή Ενότητα Νοτίου Τομέα (12,46%).

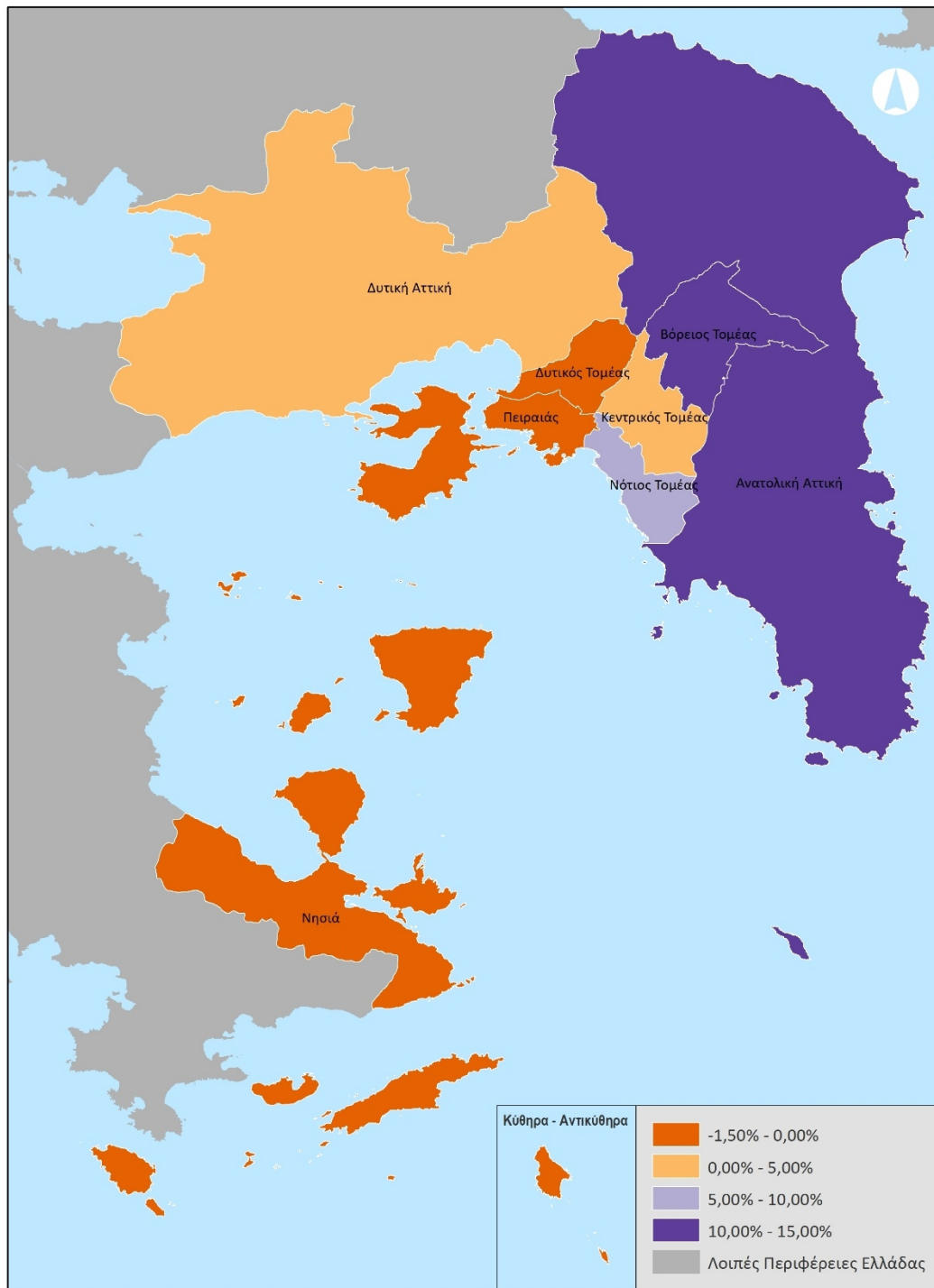
Ωστόσο, στα ανωτέρω έτη διαπιστώνεται μείωση του μέσου εισοδήματος ανά φορολογούμενο στην Περιφερειακή Ενότητα Κεντρικού Τομέα (-0,81%). Τέλος, συγκρίνοντας τη μεταβολή του μέσου εισοδήματος ανά φορολογούμενο για τα έτη 2020 και 2021 (φορολογητέα έτη 2019 και 2020 αντίστοιχα) η μεγαλύτερη ποσοστιαία μεταβολή παρατηρείται στην Περιφερειακή Ενότητα Βορείου Τομέα (14,18%) και η μικρότερη στην Περιφερειακή Ενότητα Δυτικού Τομέα (0,91%).

Διάγραμμα 25: Ποσοστό μεταβολής ανά έτος

Πηγή: Ιδία επεξεργασία (δεδομένα από ΑΑΔΕ)

Εικόνα 3 : Ποσοστιαία μεταβολή μέσου εισοδήματος ανά φορολογούμενο 2020-2021 στις Περιφερειακές ενότητες της Περιφέρειας Αττικής

Πηγή: Ιδία επεξεργασία (δεδομένα από ΑΑΔΕ)

3.5 Δείκτες εισοδηματικής ανισότητας

Δείκτης κατανομής εισοδήματος (S80/S20) σε πεντημόρια εισοδήματος

Ο δείκτης S80/S20 σε πεντημόρια εισοδήματος μετρά τη σχετική ανισότητα στη διανομή του εισοδήματος, συγκρίνει το ισοδύναμο διαθέσιμο εισόδημα που κατέχει το 20% των πλουσιότερων ατόμων με αυτό που κατέχει το 20% των φτωχότερων και επηρεάζεται από τις ακραίες τιμές της κατανομής του εισοδήματος. Σε επίπεδο χώρας:

- ✓ Ο δείκτης S80/S20 το 2022, με περίοδο αναφοράς εισοδήματος το 2021, μειώθηκε κατά 0,5 μονάδες (σε σχέση με την προηγούμενη αντίστοιχη χρονική περίοδο 2020) και ανέρχεται σε 5,3, δηλαδή, το μερίδιο του εισοδήματος του πλουσιότερου 20% του πληθυσμού είναι 5,3 φορές μεγαλύτερο από το μερίδιο του εισοδήματος του φτωχότερου 20% του πληθυσμού.
- ✓ Η οικονομική ανισότητα μεταξύ των ατόμων ηλικίας 65 ετών και άνω αυξήθηκε κατά 0,1 ποσοστιαίες μονάδες και διαμορφώνεται στο 4,3 έναντι 4,2 το προηγούμενο έτος. Αντίστοιχα, η οικονομική ανισότητα μεταξύ των ατόμων κάτω των 65 ετών μειώθηκε κατά 0,8 μονάδες και διαμορφώνεται στο 5,6 έναντι 6,4 το προηγούμενο έτος.

Δείκτης άνισης κατανομής εισοδήματος (συντελεστής GINI)

Για την καλύτερη αποτύπωση της οικονομικής ανισότητας χρησιμοποιείται συμπληρωματικά ο δείκτης άνισης κατανομής εισοδήματος (συντελεστής Gini), ο οποίος, σε αντίθεση με το δείκτη κατανομής εισοδήματος (S80/S20) σε πεντημόρια εισοδήματος, δεν επηρεάζεται από τις ακραίες τιμές της κατανομής του εισοδήματος.

Ο δείκτης άνισης κατανομής εισοδήματος (συντελεστής Gini) ορίζεται ως ο λόγος των αθροιστικών μεριδίων του πληθυσμού, κατανεμημένου ανάλογα με το ύψος του εισοδήματος, προς το αθροιστικό μερίδιο του συνολικού εισοδήματος όλου του πληθυσμού. Η τιμή του κυμαίνεται από 0 (ή 0%), που αντιστοιχεί σε πλήρη εισοδηματική ισότητα έως 1 (ή 100%) που αντιστοιχεί σε πλήρη εισοδηματική ανισότητα, και ερμηνεύεται ως η στατιστικά αναμενόμενη διαφορά του αποτελέσματος της σύγκρισης δύο τυχαίων εισοδημάτων, ως ποσοστό του μέσου όρου.

Ο συντελεστής Gini εκτιμήθηκε το 2022 σε 31,4%, σημειώνοντας μείωση κατά 1,0 ποσοστιαία

μονάδα σε σχέση με το 2021 ¹¹. Το παραπάνω ποσοστό ερμηνεύεται ως εξής: αν επιλέξουμε 2 τυχαία άτομα του πληθυσμού, αναμένουμε ότι το εισόδημά τους θα διαφέρει κατά 32,4% του μέσου ισοδύναμου διαθέσιμου εισοδήματος.

Πίνακας 18: Δείκτης άνισης κατανομής εισοδήματος (συντελεστής Gini) Ελλάδα

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
%	33,5	34,3	34,4	34,5	34,2	34,3	33,4	32,3	31,0	31,4	32,4	31,4

Πηγή: Έρευνα εισοδήματος και συνθηκών διαβίωσης των Νοικοκυριών (EU-SILC), ΕΛΣΤΑΤ

Στον ακόλουθο πίνακα παραθέτουμε των δείκτη Gini ανά Περιφέρεια. Η μεγαλύτερη εισοδηματική ανισότητα για το έτος 2020 παρατηρείται στα Ιόνια Νησιά, όπου καταγράφεται η μεγαλύτερη τιμή του δείκτη Gini (0,322) και ακολουθεί η Περιφέρεια Αττικής με τιμή 0,307. Η μικρότερη εισοδηματική ανισότητα παρατηρείται στην Περιφέρεια Πελοποννήσου (0,248).

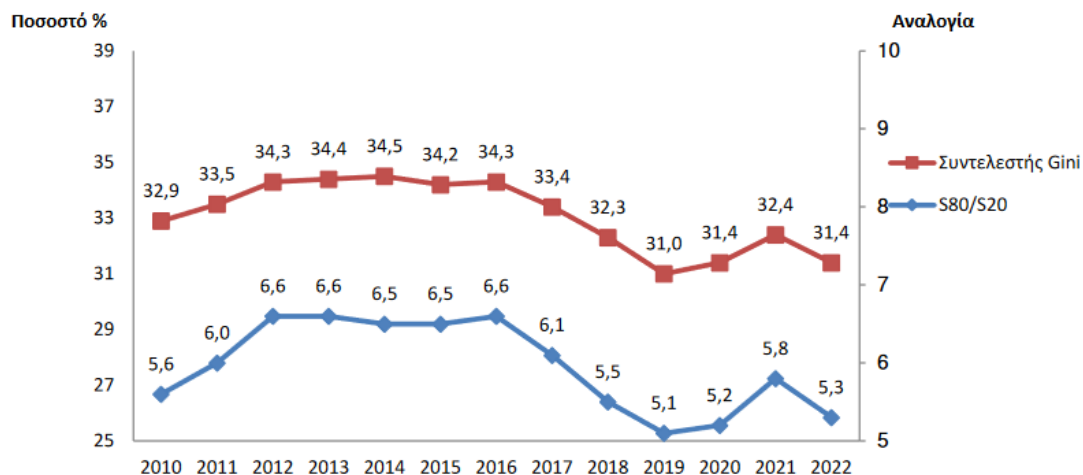
Πίνακας 19: Δείκτης άνισης κατανομής εισοδήματος (συντελεστής Gini) ανά Περιφέρεια

Περιφέρεια	2018	2019	2020
Αττική	0,341	0,316	0,307
Νότιο Αιγαίο	0,307	0,307	0,286
Ιόνια Νησιά	0,308	0,312	0,322
Βόρειο Αιγαίο	0,274	0,261	0,258
Κεντρική Μακεδονία	0,287	0,283	0,287
Θεσσαλία	0,301	0,289	0,291
Ανατολική Μακεδονία, Θράκη	0,288	0,268	0,268
Δυτική Ελλάδα	0,284	0,267	0,275
Ήπειρος	0,302	0,287	0,278
Δυτική Μακεδονία	0,310	0,286	0,284
Κρήτη	0,284	0,286	0,283
Πελοπόννησος	0,277	0,253	0,248
Στερεά Ελλάδα	0,282	0,283	0,291

Πηγή: Έρευνα εισοδήματος και συνθηκών διαβίωσης των Νοικοκυριών (EU-SILC), ΕΛΣΤΑΤ

¹¹ Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (SILC), έτους 2022, με περίοδο αναφοράς εισοδήματος το έτος 2021

Διάγραμμα 26: Δείκτες Οικονομικής Ανισότητας: 2010 – 2022,, Ελλάδα

Πηγή: Έρευνα εισοδήματος και συνθηκών διαβίωσης των Νοικοκυριών (EU-SILC), ΕΛΣΤΑΤ

Μερίδιο εισοδήματος σε τεταρτημόρια

Τα στοιχεία της κατανομής του εισοδήματος σε τεταρτημόρια εκφράζουν το ποσοστό του συνολικού εθνικού εισοδήματος που κατέχει κάθε ένα από τέσσερα (ίσα) τμήματα του πληθυσμού. Συγκεκριμένα, εάν κατατάξουμε τα άτομα του πληθυσμού σε αύξουσα σειρά με βάση το εισόδημά τους (από το μικρότερο στο μεγαλύτερο) και στη συνέχεια χωρίσουμε τον πληθυσμό σε τέσσερα ίσα μέρη (με βάση το συνολικό αριθμό των ατόμων), προκύπτουν τα εξής:

- το 25% του πληθυσμού στο 1ο τεταρτημόριο, με το χαμηλότερο εισόδημα, κατέχει το 10,3 % του συνολικού εθνικού διαθέσιμου εισοδήματος, ποσοστό αυξημένο κατά 0,7 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με το 2021.
- το 25% του πληθυσμού στο 4ο τεταρτημόριο, με το υψηλότερο εισόδημα, κατέχει το 45,3 % του συνολικού εθνικού διαθέσιμου εισοδήματος, ποσοστό μειωμένο κατά 0,4 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με το 2021.
- το 50% του πληθυσμού στο 2ο και 3ο τεταρτημόριο, με μεσαία εισοδήματα, κατέχουν το 44,4% του εθνικού διαθέσιμου εισοδήματος, ποσοστό μειωμένο κατά 0,2 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με το 2021.
- το υψηλότερο ατομικό ετήσιο εισόδημα για το 1ο τεταρτημόριο ανέρχεται σε 6.533 ευρώ.

- το χαμηλότερο ατομικό ετήσιο εισόδημα για το 4ο τεταρτημόριο ανέρχεται σε 13.375 ευρώ¹².

Πίνακας 20: Μερίδιο ισοδύναμου εισοδήματος σε τεταρτημόρια: έτη 2017 – 2022

%					
Έτος	Τεταρτημόρια	1 ^ο τεταρτημόριο (χαμηλότερο εισόδημα)	2 ^ο τεταρτημόριο	3 ^ο τεταρτημόριο	4 ^ο τεταρτημόριο (υψηλότερο εισόδημα)
2022	% συνολικού εθνικού διαθέσιμου εισοδήματος	10,3	18,4	26,0	45,3
	Ανώτατο ατομικό ετήσιο εισόδημα ανά τεταρτημόριο	6.533	9.520	13.375	-
2021	% συνολικού εθνικού διαθέσιμου εισοδήματος	9,6	18,4	26,2	45,7
	Ανώτατο ατομικό ετήσιο εισόδημα ανά τεταρτημόριο	5.947	8.752	12.308	-
2020	% συνολικού εθνικού διαθέσιμου εισοδήματος	10,3	18,4	26,0	45,2
	Ανώτατο ατομικό ετήσιο εισόδημα ανά τεταρτημόριο	6.080	8.781	12.367	-
2019	% συνολικού εθνικού διαθέσιμου εισοδήματος	10,4	18,5	26,2	44,9
	Ανώτατο ατομικό ετήσιο εισόδημα ανά τεταρτημόριο	5.700	8.195	11.625	-
2018	% συνολικού εθνικού διαθέσιμου εισοδήματος	10,0	18,2	25,8	45,9
	Ανώτατο ατομικό ετήσιο εισόδημα ανά τεταρτημόριο	5.373	7.863	11.200	-
2017	% συνολικού εθνικού διαθέσιμου εισοδήματος	9,3	18,0	26,1	46,5
	Ανώτατο ατομικό ετήσιο εισόδημα ανά τεταρτημόριο	5.187	7.600	10.933	-

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

¹² Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (SILC), έτους 2022, με περίοδο αναφοράς εισοδήματος το έτος 2021

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Συμπεράσματα

Η παρούσα έρευνα είχε ως βασικό στόχο να αξιολογήσει τις συνθήκες διαβίωσης των κατοίκων της Περιφέρειας Αττικής σε σύγκριση με άλλες περιφέρειες, καθώς και με τις μέσες τιμές που υπάρχουν σε επίπεδο χώρας αλλά και Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ-27). Επιπρόσθετα, εξετάστηκαν οι εισοδηματικές ανισότητες, η φτώχεια και ο κοινωνικός αποκλεισμός και πληθώρα οικονομικών και κοινωνικών δεικτών. Τα βασικά συμπεράσματα που εξάγονται είναι τα ακόλουθα :

Η Περιφέρεια Αττικής συγκεντρώνει το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού της χώρας. Σύμφωνα με την απογραφή του 2021 από την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), ο μόνιμος πληθυσμός της, ανέρχεται σε 3.814.064 κατοίκους, μειωμένος κατά 14.370 κατοίκους σε σχέση με την απογραφή του 2011. Οι γυναίκες αποτελούν την πλειονότητα, καθώς ανέρχονται σε 1.976.721 άτομα (51,8% του συνολικού πληθυσμού της Περιφέρειας Αττικής) και υπερτερούν κατά 139.378 άτομα έναντι των ανδρών (1.837.343 άτομα ή 48,2% του συνόλου).

Από το 2019 και μετά διαφαίνεται μια μικρή αύξηση στα ποσοστά γεννήσεων στην Περιφέρεια Αττικής, ωστόσο ο δείκτης θνησιμότητας διαχρονικά είναι αρκετά υψηλότερος. Αντίστοιχα, ο δείκτης γονιμότητας στην Περιφέρεια Αττικής είναι ιδιαίτερα χαμηλός.

Το 2021 το προσδόκιμο ζωής ήταν τα 79,8 έτη μειωμένο σε σχέση με το 2017 κατά 1,1 έτη. Η μέση ηλικία του πληθυσμού της Περιφέρειας Αττικής είναι τα 45,4 έτη το 2022 και διαχρονικά παρουσιάζει μια αυξητική τάση. Το ποσοστό εξάρτησης των ηλικιωμένων για το 2022 στην Περιφέρεια Αττικής ήταν 34,8%, που σημαίνει ότι υπήρχαν ελαφρώς λιγότεροι από τρεις ενήλικες σε ηλικία εργασίας για κάθε άτομο ηλικίας 65 ετών και άνω. Σε επίπεδο Περιφερειακών Ενοτήτων το υψηλότερο ποσοστό του δείκτη εξάρτησης ηλικιωμένων (old-age dependency ratio) συγκεντρώνεται στο Βόρειο Τομέα Αθηνών και ακολουθούν ο Νότιος Τομέας Αθηνών , η περιφερειακή ενότητα Πειραιώς και Νήσων, ο Κεντρικός Τομέας Αθηνών, η Ανατολική Αττική , ο Δυτικός Τομέας και η Δυτική Αττική.

Στον τομέα της απασχόλησης, προκύπτει ότι το 2022 το μεγαλύτερο ποσοστό απασχόλησης συσσωρεύεται στην Περιφέρεια Αττικής (64%) και ακολουθεί η Περιφέρεια Πελοποννήσου με ποσοστό 63,8%.

Από τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της ΔΥΠΑ για το μήνα Αύγουστο 2023, ο αριθμός του συνόλου των εγγεγραμμένων (άνεργοι αναζητούντες εργασία και λοιποί μη αναζητούντες εργασία) στην Περιφέρεια Αττικής είναι 323.925 άτομα. Στην Περιφέρεια Αττικής αναλογεί το 36,2% από το σύνολο των ανέργων της χώρας. Οι περισσότεροι άνεργοι για το 2022

καταγράφονται στην ΠΕ Κεντρικού Τομέα Αθηνών, ήτοι 98.071 άνεργοι και ακολουθεί η ΠΕ Δυτικού Τομέα Αθηνών (48.597 άνεργοι). Η μεγαλύτερη ποσοστιαία μεταβολή του αριθμού των ανέργων (μείωση) από το 2021 έως το 2022 παρατηρείται στην ΠΕ Δυτικού Τομέα (-4,86%).

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat (2022), το ποσοστό των ατόμων εκτός εκπαίδευσης και απασχόλησης, ηλικίας 15-24, για την Περιφέρεια Αττικής ανέρχεται στο 6,6% και είναι χαμηλότερο του μέσου όρου της χώρας (10,7%) καθώς και του μέσου όρου της ΕΕ (9,6%). Το ποσοστό σχολικής διαρροής έχει αυξηθεί κατά 1,4% το 2022 σε σχέση με το 2021 αλλά παραμένει χαμηλότερο από το αντίστοιχο ποσοστό σε επίπεδο χώρας.

Η Αττική μαζί με την Κρήτη, το Νότιο Αιγαίο, την Ήπειρο και τη Θεσσαλία κατατάσσονται στις Περιφέρειες στις οποίες καταγράφονται ποσοστά κινδύνου φτώχειας χαμηλότερα από αυτό του συνόλου της Χώρας.

Στην Περιφέρεια Αττικής το 2022 το 13,8% του πληθυσμού της βρίσκεται σε κίνδυνο φτώχειας ή σε κοινωνικό αποκλεισμό. Το ποσοστό των πολιτών της Περιφέρειας Αττικής με σοβαρές υλικές στερήσεις (δυσκολία ανταπόκρισης στην πληρωμή έκτακτων οικονομικών αναγκών, αδυναμία κάλυψης εξόδων για διακοπές μίας εβδομάδας το χρόνο, αδυναμία διατροφής που να περιλαμβάνει κάθε δεύτερη ημέρα κοτόπουλο, κρέας ή ψάρι, αδυναμία πληρωμής για ικανοποιητική θέρμανση της κατοικίας, έλλειψη βασικών αγαθών, όπως πλυντήριο ρούχων, έγχρωμη τηλεόραση, τηλέφωνο, αυτοκίνητο, αδυναμία αποπληρωμής δανείων ή αγορών με δόσεις, δυσκολίες στην πληρωμή πάγιων λογαριασμών) ανέρχεται στο 14%. Επιπρόσθετα, το αντίστοιχο ποσοστό πληθυσμού ηλικίας 18-64 ετών που διαβιεί σε νοικοκυριά με χαμηλή ένταση εργασίας ανέρχεται σε 10,2%.

Με βάση το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (ΕΕΕ), το οποίο παρέχεται σε άνεργους/άπορους με χαμηλά εισοδήματα, παρατίθεται το ποσοστό ακραίας φτώχειας στην Περιφέρεια Αττικής όπου υπολογίζοντας την ποσοστιαία μεταβολή (Δεκέμβριος 2021-2022) διαπιστώνεται ότι σε όλες τις Περιφερειακές Ενότητες υπάρχει μείωση των ωφελούμενων ΕΕΕ. Η μεγαλύτερη καθοδική μεταβολή παρουσιάζεται στην Περιφερειακή Ενότητα Βόρειου Τομέα (19,11%) και η μικρότερη στην Περιφερειακή Ενότητα Νήσων (6,56%).

Η εξέλιξη του ΑΕΠ της Περιφέρειας Αττικής διαχρονικά αντικατοπτρίζει τον οικονομικό κύκλο της παραγωγικής δραστηριότητας της χώρας. Από το 2021 διαφαίνεται μια μικρή ανάκαμψη καθώς το ΑΕΠ της Περιφέρειας Αττικής αυξήθηκε κατά 8,58%.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της Έρευνας Οικογενειακών Προϋπολογισμών (ΕΟΠ), έτους 2021 της ΕΛΣΤΑΤ, τα νοικοκυριά που διαμένουν στην Περιφέρεια Αττικής δαπανούν κατά μέσο όρο το 116,2% της μέσης μηνιαίας δαπάνης των νοικοκυριών της Χώρας. Η μέση ετήσια δαπάνη των νοικοκυριών της Περιφέρειας Αττικής ανήλθε στα 19.687,92 ευρώ.

Επιπλέον, τα νοικοκυριά που διαμένουν στην Περιφέρεια Αττικής αύξησαν τη μέση μηνιαία δαπάνη τους κατά μέσο όρο κατά 7,0% από το 2020 στο 2021. Η μέση μηνιαία δαπάνη των νοικοκυριών της Περιφέρειας Αττικής για το έτος 2021 ανήλθε στα 22.305,84 ευρώ.

Σύμφωνα με τα δεδομένα της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, στην Περιφέρεια Αττικής το μεγαλύτερο πληθυσμιακό μερίδιο καταλαμβάνουν οι συνταξιούχοι και το μικρότερο οι ασκούντες αγροτική δραστηριότητα.

Το υψηλότερο μέσο εισόδημα ανά φορολογούμενο για το έτος 2021 καταγράφεται στην Περιφερειακή Ενότητα Βορείου Τομέα ήτοι 23.477 ευρώ και το χαμηλότερο στην Περιφερειακή Ενότητα Δυτικής Αττικής (11.438 ευρώ).

Για τα έτη 2018 και 2019 (αντίστοιχα φορολογητέο 2017 και 2018) η μεγαλύτερη μεταβολή του μέσου εισοδήματος παρατηρείται στην Περιφερειακή Ενότητα Νοτίου Τομέα και η μικρότερη μεταβολή στην Περιφερειακή Ενότητα Ανατολικής Αττικής.

Συγκρίνοντας τη μεταβολή του μέσου εισοδήματος ανά φορολογούμενο για τα έτη 2020 και 2021 (φορολογητέο 2019 και 2020) η μεγαλύτερη ποσοστιαία μεταβολή παρατηρείται στην Περιφερειακή Ενότητα Βορείου τομέα και η μικρότερη στην Περιφερειακή Ενότητα Δυτικού τομέα.

Σε επίπεδο χώρας, ο δείκτης S80/S20 το 2022, με περίοδο αναφοράς εισοδήματος το 2021, μειώθηκε κατά 0,5 μονάδες (σε σχέση με την προηγούμενη αντίστοιχη χρονική περίοδο 2020) και ανέρχεται σε 5,3, δηλαδή, το μερίδιο του εισοδήματος του πλουσιότερου 20% του πληθυσμού είναι 5,3 φορές μεγαλύτερο από το μερίδιο του εισοδήματος του φτωχότερου 20% του πληθυσμού.

Ο δείκτης Gini είναι ένα οικονομικό μέτρο που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της εισοδηματικής ανισότητας που υπάρχει μεταξύ των πολιτών. Ο δείκτης Gini σε επίπεδο χώρας μειώθηκε φτάνοντας στις 31,4 μονάδες το 2022. Το 2022, η εισοδηματική ανισότητα στην Ελλάδα ήταν η 10η υψηλότερη της ΕΕ και μεγαλύτερη κατά 1,8 μονάδες από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο.

Σε επίπεδο Περιφερειών, η μεγαλύτερη εισοδηματική ανισότητα για το έτος 2020 παρατηρήθηκε στα Ιόνια Νησιά όπου καταγράφεται η μεγαλύτερη τιμή του δείκτη Gini και ακολουθεί η Περιφέρεια Αττικής.

Βιβλιογραφία

- Αποτελέσματα απογραφής πληθυσμού κατοικιών ΕΛΣΤΑΤ 2021, 17.03.2023*Μόνιμος Πληθυσμός
- Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας Αθήνα, Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης & Καταπολέμησης της Φτώχειας, Σεπτέμβριος 2021
- Σχέδιο Δράσης Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας, Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης & Καταπολέμησης της Φτώχειας, Σεπτέμβριος 2021
- Ειδικό Ετήσιο Τεύχος αποτελέσματα της ηλεκτρονικής καταγραφής του συνόλου των επιχειρήσεων και των εργαζομένων – μισθωτών με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου», Τμήμα Αξιοποίησης Δεδομένων, Τεκμηρίωσης & Ανάλυσης, της Δ/σης Προγραμματισμού και Συντονισμού, Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων της Κεντρικής Υπηρεσίας του Σ.Ε.Π.Ε. Ομάδα Διαχείρισης του Πληροφοριακού Συστήματος “ΕΡΓΑΝΗ”,2022
- Έρευνα οικογενειακών προϋπολογισμών 2022, ΕΛΣΤΑΤ, Σεπτέμβριος 2023
- Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (SILC): Έτος 2022 (Περίοδος αναφοράς εισοδήματος: Έτος 2021)
- Έρευνα Εργατικού Δυναμικού Β τρίμηνο 2023, ΕΛΣΤΑΤ, Σεπτέμβριος 2023
- Ετήσια χωρική αναφορά συγκέντρωσης ανέργων & ωφελούμενων ΕΕΕ (ανά ΠΕ & Δήμο) της Περιφέρειας Αττικής Περιφερειακό Παρατηρητήριο για την Κοινωνική Ένταξη Περιφέρειας Αττικής, (έτους 2022)
- Ετήσιες Εκθέσεις Κοινωνικής Πολιτικής Περιφέρειας Αττικής ετών 2018,2019, 2020 και 2021 Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνική Ένταξης-Social Network Αττική
- Μητράκος (2019) “Επιτακτικά αναγκαία μια νέα κοινωνική πολιτική”, World Review σελ.22-23, Euro2day with The New Work Times.
- Μητράκος (2019) “Οι επιπτώσεις των μέτρων δημοσιονομικής προσαρμογής στην κατανομή του εισοδήματος και του πλούτου στην Ελλάδα της κρίσης”, Νήσος Ινστιτούτο Νίκος Πουланτζάς, 2019, σελ. 123-13
- Μητράκος Θ. Μ. (2021). Ανισότητες, φτώχεια και πολιτικές αλληλεγγύης στην Ελλάδα. Κοινωνική Πολιτική, 10, 2–16. <https://doi.org/10.12681/sp.28993>
- Μπαλούρδος, Δ., Πετράκη, Μ. (2012) Νέα φτώχεια και Κοινωνικός Αποκλεισμός: Πολιτικές Καταπολέμησης και Καθιέρωση Ενός Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος, Αθήνα, Βουλή των Ελλήνων

- Συνθήκες διαβίωσης στην Ελλάδα, ΕΛΣΤΑΤ, Ιανουάριος 2022
- Συνοπτική έκθεση εγγεγραμμένοι στο μητρώο της Δ.ΥΠ.Α, Αύγουστος 2023
- Φερώνας Α. (2004), Φτώχεια και κοινωνικός αποκλεισμός σε Ευρώπη και Ελλάδα, Αθήνα, Σάκκουλας Αντ. Ν.

Ηλεκτρονικές Πηγές

<https://www.statistics.gr/el/statistics/eco>

<https://ec.europa.eu/eurostat/web/regions/data/database>